

Anu Nõulik rühhib mäetipu alistamise rekordi poole

Eesti abielupaar Anu (pildil) ja Uko Nõulik liiguvad parasjagu Himaalajas 8201-meetrise Cho Oyu mäetipu poole. Õnnestumise korral on Anu Nõulik esimene Eesti naine, kes 8000-meetrise mäe vallutab. lk 5

Mupo seljatati maakohtus

Harju maakohus otsustas, et kui sõitjal on sõiduõigus, siis valideerimata jätmise eest trahvi teha ei tohi. lk 2-3

Margus Hunt: vürts NFL-is

Täna öösel käivitus NFL-i valimiste karussell. Liiga juht nimetab Margus Hundi tulekut rahvusvahelise vürtsi lisamiseks. lk 14

3,8 MILJARDIT

Eesti saab aastatel 2014-2020 Euroopa Liidult pea neli miljardit eurot. Kuhu see raha läheb? lk 10

HOOAJA ALLAHINDLUS

-40%

Valik naiste, meeste, noorte ja laste kevadhooaja moetooteid ning kodukaupu.

Kampaania kestab kuni 5.5

STOCKMANN

LIIVALAIA 53 • AVATUD E-L 9-21 • P 10-21 • WWW.STOCKMANN.EE

JUHTKIRI

Paremat toitu ja vähem

Kas olete juba söönud marineeritud angersäga, eile Eesti parima toiduaine tiitli saanud kalakonservi? Selline küsimus kõlab provotseerivalt riigis, kus keskmisel leibkonnal kulub toidule niigi tervelt 27% sissetulekust. Maksab ju 250-grammine purk angersäga poes ligikaudu kuus eurot. Sellegipoolest on hea, et Eesti toiduainetööstuse liit seda konkursi järjekindlalt – 1994. aastast alates – korraldab, sest konkursi innustab tootjaid tootearendusega tegelema. Auhinnatud toiduainete seas leidub neidki, mida ka iga päev tarbida jaksab.

Eesti parim toiduaine pole ainus märk, mida nüüdsel ajal toidupakenditelt leida võib, on veel Tunnustatud Maitse, Tunnustatud Eesti Maitse, Aus Kaup, Eestis Kasvatatud, Mahemärk, Öko, Loodussõbralik Toode, Eesti lipumärk... Peale selle veel mitmesugused toiduainete koostise ja toime kohta käivad märgid: kiudaineterikas toit, gluteenivaba toode, laktoosivaba toode, ei ole kasutatud säilitusaineid jne.

Mõneti ajab märkide rohkus tarbijat segadusse. Näiteks lipumärk tähendab küll seda, et toode on valmistatud Eestis, kuid valmistamiseks kasutatud tooraine võib pärineda mujalt. Kui tahate Eesti toorainest toodetud toodet, otsige märki Tunnustatud Eesti Maitse ja ärge ajage seda segi märgiga Tunnustatud Maitse, sest

viimane lubab kasutada ükskõik kust pärinevat kõrgekvaliteedilist toorainet. Ja kuigi Eesti parima toiduaine konkursi puudutavates sõnavõttudes jääb tihti kõlama sõna tervislikkus, on samal ajal tõsiasi see, et konkursi tingimuste kohaselt saavad hindajad

Hinnast

Kilokalori hind tuleb tervislikuma toidu puhul kõrgem, aga kogust võib vähendada.

tootele tervislikkuse eest anda ainult kuni kuus punkti koonddinde 60-st.

Üldiselt ei ole siiski vale öelda, et ostes kvaliteedi või tervislikkuse muljet loovate märkidega tooteid, ostate tõepoolest keskmisest kvaliteetsemat ja tervislikumat supermarketitoitu. Vaadates seda, kuidas Eestiski kasvab ülekaaluliste hulk ja suureneb ebatervisliku toitumisega seotud haiguste sagedus, on selge, et seda, mida sööme, tasub hoolikalt valida. Kilokalori hind tuleb tervislikuma toidu puhul tõesti kõrgem, aga ülekaalulisuse lokkamine viitab, et paljud inimesed ei vajagi nii palju kilokaloreid, kui praegu tarbivad. Siin on mõttekoht ligikaudu pooltele eestlastele, sest tervise arengu instituudi viimastel andmetel on ülekaalus 36% Eesti täiskasvanud meestest ja 26% naistest ning rasvunud 19% nii meestest kui ka naistest. ●

REPLIIK

Hakkame aga vabastama

Räägitakse, et Tallinna hakatavat kohe vabastama. Näitleja Mari-Liis Lill teatas aprilli alguses: „Me elame demokraatlikus riigis, ometi kasutatakse rahvasuus Tallinna linnavalitsuse tegevuse kirjeldamisel järjest sagedamini sõna „okupatsioon“ ja oodatakse selle lõppemist.“ „Tallinn tuleb vabastada!“ nõuab suhtekorraldaja Ivo Rull ja sama loosungi all esineb Reformierakonna linnapeakandidaat Laine Randjärv. Head inimesed, minu teada on Eestis valimised ausad ja vabad – hoolimata „administratiivressursi valimiskampaanias rakendamisest“ – ja valimiste võitja saabki võimule. Ausalt valitu ei saa olla okupant, ei Tallinnas ega Haapsalus. Kas teil on andmeid, nagu oleks valimistulemusi võltsitud? See oleks juba umbusaldusavaldus vabariigi valimiskomisjonile. ● **Priit Simson**

lk 11 Ivar Tallo: võimu kindlustamiseks matkivad erakonnad rahastamisküsimustes üksteist

U

UUDISED

KONSA KOHTU ETTE

Riigiprokuratuur saatis kohtu ette viis meest, keda süüdistatakse suures koguses kokaiini käitlemises. Teiste seas on Nõmme Kalju endine jalgpallur Oliver Konsa (pildil). **EPL**

UUS INSTITUUT

Valitsuse heakskiidul alustab 1. juulist 2013 tööd Eesti taimekasvatuse instituut, mis ühendab senise Jõgeva sordiaretuse instituudi ja Eesti maaviiljeluse instituudi valdkonnad. **EPL**

Kohtuotsus:

Mupolt ebaõiglase trahvi saanud söakas tallinlanna kaebas trahviotsuse kohtusse.

Kohus otsustas, et valideerimata jätmise eest trahvida ei tohi, kui sõiduõigus on olemas.

Veelgi enam: kohus leiab, et infolekkede ohu tõttu ei tohi inimesi üldse valideerima sundida.

Tuuli Jõesaar
 tuuli.joesaar@epl.ee

Märgilise kohtuotsuseni viinud bussisõidu tegi Pääskülas elav pensionär Liivi Lankots, kes unustas ühel veebruaril alguse päeval Tallinnas bussi astudes ühiskaardi valideerida. Nii isikustatud ühiskaart kui ka ID-kaart olid tal kaasas, kuid rohelise kaardiga validaatori ees viibutamine läks meelest ära, kuna ta on aastaid sõitnud ID-piletiga, millega viiplema ei pea. Bussi pidasid kinni mupo kontrolörid. Selle asemel, et paluda proual sõit valideerida, otsustasid kontrolörid seni ainsagi rikkumiseta daamile kohe trahvi määrata. Ja trahvi sai ta täie rauaga. Mupo pressiesindaja kinnitusele on keskmise trahvisumma sel aastal olnud 20,5 eurot, aga Lankotsale määrati trahviks 24 eurot.

Lankots pidas seda ebaõiglaseks. Eesti Päevalehe vahendusel sai ta nõu liiklusjurist Indrek Sirgilt, kes pidas trahvi ebaõiglaselt kõrgeks ja soovitas kohtusse pöörduda. Seda söakas daam ka tegi.

Märgiline otsus

15. aprillil langetas Harju maakohus Liivi Lankotsa kaebuse asjas märgilise otsuse. Kohus mitte üksnes ei tühistanud trahvi, vaid kirjutas otsuses, et kui inimesel on kaasas sõiduõigust tõendavad dokumendid – tallinlase puhul ID-kaart ja isikustatud ühiskaart –, on tema õigus sõita tõendatud ja ühiskaardiga viibutamata jätmise eest trahvida ei saa.

„Liivi Lankots esitas Tallinna ühistranspordi bussiliinil ID-kaardi ja isikustatud ühiskaardi, mille jättis valideeri-

mata. ID-kaardi ja isikustatud ühiskaardi abil on võimalik kergesti kindlaks teha, et Liivi Lankotsal tallinlasena on tasuta sõitmise õigus. Kuna tasuta sõidu õigus oli esitatud dokumentidega tõendatud, puudub menetlusaluse isiku teos väärteteoosseis,“ sedastas kohus.

Kohus märkis, et Tallinna ühistranspordimääruse kohaselt on valideerimine e-pileti ostmine või sõidu registreerimine validaatori abil igakord-

Keskmine trahv on olnud 20,5 eurot, aga Lankotsale määrati trahviks 24 eurot.

sel sisenemisel ühissõidukisse. „Kuna Liivi Lankotsal oli tallinlasena tasuta sõitmise õigus, oli valideerimine vaid sõidu registreerimine,“ tegi kohus otsuses järelduse.

Kohtu seisukoht oli tegelikult veelgi karmim. Kuigi Liivi Lankots tunnistas kohtusse pöördudes, et unustas kaardi valideerida, ja ei puudutanudki oma isikuandmete võimaliku lekke küsimust, pidas kohus ise vajalikuks selle teema esile tõsta. Veelgi enam – lausa rõhutada, et kuni ühiskaardi andmekogu andmete turvalisus pole tagatud, ei saa kedagi sundida kaarti valideerima.

Nimelt alustas andmekaitse inspeksioon (AKI) jaanuaris Tallinna ühistranspordi pileti-süsteemi kohta kaks järelevalvemenetlust. Esiteks tekkisid inspeksioonil kahtlused, miks säilitatakse andmekogus inimese liikumise kohta käivat infot isikustatud kujul seitse aastat. AKI otsustas algatada ka teise järelevalvemenetluse, kui Eesti Ekspress kirjutas, et piletiportaalis oli turvaauk, mille kaudu pääses kergesti

Ebaõiglaselt trahvi saanud Liivi Lankots on esimese astme kohtu otsuse üle rõõmus. „Hea meel on ikka, aga üks me näe, mis edasi saab,“ ütles ta.

Foto: Eero Vabamägi

KOMMENTAAR

Välditavad probleemid

Stiina Liivrand

AKI avalike suhete nõunik

Inspeksioon on möödunud kuudel Tallinna transpordiametiga korduvalt kohtunud ja infot vahetanud. Täna on süsteemi andmekaitse seisukohast tublisti parendatud. Peamine põhjus, miks inspeksioon ei ole järelevalvemenetlust ega andmekogu kooskõlastusmenetlust seni veel lõpetanud, seisneb andmete säilitamise tähtaegades.

Jätakuvalt ootame me transpordiametilt sellist süsteemi kirjeldust, millest oleks võimalik andmekategooriate kaupa eristada isikustatud andmete säilitamise eesmärged ja tähtaegu.

Inspeksioon on seisukohal, et probleem oleks leidnud kiirema lahenduse, kui oleks järgitud seadusest tulenevaid andmekogude kooskõlastuse nõudeid, lahendades vaidlusalused küsimused ära enne süsteemi kasutuselevõttu.

EESTI SATELLIIT LENDAB KOSMOSESSE 4. MAIL

Eesti aja järgi 4. mail kell 5.06 lennatakse Euroopa kosmosesadamast Prantsuse Guajanaas Maa orbiidile Eesti esimene satelliit ESTCube-1. Satelliit lennatakse orbiidile Euroopa

kosmoseagentuuri (ESA) uusima kanderaketi Vega pardal, mille starti kuni ESTCube-1 eraldumiseni saab otseülekandena jälgida Arianespace.tv veebilehel. ERR

NOAKANGELANE KOSEL

Eile pidasid politseijõud kinni mehe, kes ähvardas Kose alevikus asuvas ehituspoes personali külmrelvaga. Keegi viga ei saanud ning mehe võimalikud motiivid on ebaselged. Delfi

SUITSETAJA VÄGIVALD

Läti seim kiitis teisel lugemisel heaks lastekaitse seaduse parandused, mis muu hulgas võrdsustavad teadliku laste juuresolekul suitsetamise füüsilise vägivallaga. Delfi.lv

Täna digilehes

- Andreas Kaju kommunikatsiooni meistriklassist
- Parimad palad Putini küsimustest ja vastustest

ühiskaardiga pole vaja piiksutada

Advokaat soovib vaidlemisest hoiduda

Kohtuotsus, mis ütleb, et valideerimata jätmise eest ei tohiks trahvi teha ja et valideerimata ei pea, kuni isikuandmete lekke oht pole välistatud, võib anda nii mõnelegi innustust mupole näkku naerda. Advokaadibüroo Sorainen vandeadvokaat Carri Ginter soovib sellest hoiduda. „Oht isikuandmete lekkeks on kohtu poolt tööpoolest õiges kontekstis esile toodud. Enne andmekaitse inspeksiooni menetluse lõppu ei ole aga täit kindlust, mis saab valideerimisest edasi. Lihtsustatult: kohtupraktikat võib olla erinevat ja lihtsalt naljapärest ei ole nutikas endale vaidlust kaela tuua,” ütles ta.

Ginter leiab, et maakohtu otsus viitab lüngale valideerimissüsteemi loogikas. „Väärteokoosseis ütleb, et karistatakse, kui puudub sõiduõigust tõendav dokument. Valideerimisest ühistranspordi seadus ei räägi,” ütles Ginter. Samal ajal rõhutas ta, et esimese astme kohtu otsusest ei saa teha järeldust, et tulevikus valideerimisnõuet enam täitma ei pea. „Võimalik on, et tulevikus sõnastatakse terminit „sõiduõigust andev dokument” teisiti,” viitas Ginter võimalusele, et Tallinna valideerimissüsteemi tõttu tuleb õigusakte muuta.

ligi võõraste kaardiomanike isikuandmetele.

Kokkuvõttes ei nõustunud inspeksioon andmekogu kooskõlastama enne, kui transpordiamet on kõrvaldanud kõik puudused.

Nii jäigi Liivi Lankotsa trahviasja menetlenu kohus seisukohale, et praeguses situatsioonis ei saa inimesi sundida validaatorit kasutama ja seega potentsiaalselt oma andmeid lekitama. „Kohus leiab, et olukorras, kus pole välistatud, et isikuandmed, mis

Inimesi ei saa sundida validaatorit kasutama ja seega oma andmeid lekitama.

on seotud menetlusluse isiku liikumise ja harjumustega, võivad muutuda kättesaadavaks kõrvalistele isikutele, ei saa sundida isikut oma andmeid levitama ühiskaardi valideerimisega,” seisab kohtuotsuses must-valgel kirjas.

Harju maakohtu otsu-

se näol on tegu esimese astme kohtu otsusega ja munitisipaalpolitsei võib esitada kassatsioonikaebuse riigikohtule.

„Kõnealusel kohtuasjas ei ole Tallinna munitisipaalpolitsei amet hetkel veel oma lõplikku seisukohta välja kujundanud,” ütles ameti pressiesindaja Meeli Hunt eile. Seni aga trahvimine jätkub. „Täna läh-

tub mupo senistest linna kehtestatud seadustest ja määrustest,” ütles Hunt.

Tartu ülikooli õigusteaduskonna riigi- ja haldusõiguse osakonna juhataja, riigi- ja haldusõiguse professor Kalle Merusk leiab, et kuigi valideerimisnõuet ei saa

Harju maakohtu otsuse alusel pidada õigustühiseks, on mupo otsus praeguses olukorras valideerimata jätmise eest karistamist jätkata väga problemaatiline. „Valideerimisnõue ei ole õigustühine, kuid tasuta sõiduõigust võib tõendada ka muu määru (Tallinna ühistranspordis sõidu eest tasumise kord ja sõidupiletite hinnad – T. J.) nimetatud dokumendi abil. Kui tasuta sõidu õigus on dokumentaalselt tõendatud, siis isikut trahvida ei saa,” ütles Merusk.

„Minu arvates seadust vaja muuta ei ole, probleemi on võimalik lahendada ka linnavolikogu määrusega. Siinjuures tuleb arvestada probleemidega, millele on juhtinud tähelepanu AKI. Kuni esineb isikuandmete väärkasutamise oht, valideerimist kohustuslikuks teha ja selle nõude mittetäitmise eest karistada on väga problemaatiline,” lisis Merusk. ●

ÜMBERKORRALDUSED

Põhja-Tallinna liiklus lüüakse septembrini sassi

Esmaspäeval, 29. aprillil algavad rekonstrueerimistööd Põhja-Tallinnas Soo tänaval. Rekonstrueeritava tänavalõigu pikkus on 800 meetrit. Tööde maksumus on 1 507 092 eurot ja need on plaanis valmis saada 30. augustiks. Liini nr 3 autobussid suunatakse kesklinna liiklussuunal ümbersõidumarsruudile.

The
BRITISH-
ESTONIAN
CHAMBER
OF
COMMERCE

BRITI-EESTI KAUBANDUSKODA OOTAB HEATEGEVUSPROJEKTIDE TAOTLUSI

Briti-Eesti Kaubanduskoda on alates 2004. aastast pannud öla alla erinevatele Eesti heategevusprojektidele.

Otsime uut heategevusprojekti, mida toetada 2013. aastal.

Ootame taotlusi kindlale sihtrühmale suunatud heategevusprojekti(de)le.

Palume taotluses välja tuua:

- projekti eesmärgi
- tegevused eesmärgi saavutamiseks
- kalkultatsiooni toetussumma kasutamiseks
- kontaktandmed

Palume taotluse koostada inglise keeles.

Taotluste esitamise tähtaeg on **5. mai 2013**. Palun saatke taotlused e-posti aadressile becc@becc.ee

Lisainformatsioon: +372 626 4361

●●● Eesti Päevaleht

Politsei kaalub filmiinstituudi juhtide asjas väärteomenetlust

Osa filmitegijaid leiab, et EFI juhi ja peaproductsendi ametisse määramine võib olla korruptiivne.

Urmas Jaagant
urmas.jaagant@epl.ee

Mitmetes filmivaldkonna inimestes tekitas Edith Sepa Eesti filmi instituudi juhiks määramine suurt vastuseisu. Nüüdsaks on rahulolematust tipnenud sellega, et riigikogu korruptsioonivastase komisjonile saadeti avaldus, millega soovitakse kontrollida, ega Sepp ja peaproductsent Piret Tibbo-Hudgins ei saanud ametisse korruptiivsel teel. Avalduse koostanud filmitegijad märgivad, et Sepp võttis peaproductsendiks tööle Tibbo-Hudginsi, kes on samal ajal üks OÜ Allfilm neljast

Avalduse esitajad näevad korruptsiooni ka Sepa ametis olekus, sest ta oli varem kultuuriministeeriumi filminõunik ja avalduse autorite andmeil ka EFI järelevalveorgani ehk nõukogu liige. Seaduse järgi ei tohi riigiametnik asuda kohe pärast ametist vabastamist tööle selle tööandja teenistusse, kelle järele ta enne valvas.

Ilmne pahatahtlikkus

Sepp ise ütles, et ta ei tegelnud EFI järelevalvega ega ole ka esimene nõunik, kes hakkab juhtima valdkondlikku sihtasutust. Tibbo-Hudginsi palkamise kohta lausus ta, et usaldab tema analüüsivõimet ja objektiivsust. Avalduse esitamist ta kommenteerida ei soovinud. „Ma ei lasku samale tasemele kirja koostajatega, et hakkani nimesid välja tooma. Aga pakun, et kaks-kolm inimest tunnevad end ohustatuna. Tegemist on ilmse pahatahtlikkusega,” lausus Sepp.

Ka Piret Tibbo-Hudgins lükkas kahel toolil istumise

kahtlustuse ümber. „Olen end Allfilmist täielikult taandanud 25. märtsist. Enne, kui ametisse saamine ei olnud kindel, ei olnud mul põhjust end taandada,” selgitas ta. Praegu-seks on Allfilmist lahukumiseks vajalikud dokumendid tema sõnutsi valmis ja äriregistrisse peaks vastav kanne tulema lähapäevil.

Mis puutub tulevastesse Allfilmist puutuvatesse otsustes, siis lubas Tibbo-Hudgins

olla nii objektiivne, kui on inimlikult võimalik. Ta lisas, et kuna Allfilm on suur ettevõtte, ei saa väita, et firma ei tohi enam üldse taotlusi esitada ega raha saada. Kes ja miks ülkirjeldatud avaldusi esitavad, ei soovinud Tibbo-Hudgins oletada.

Riigikogu korruptsioonivastase erikomisjoni juht Andres Anvelt kinnitas, et

kirjeldatud avaldus oli tõesti komisjoni laual ja see edastati prokuratuuri. Konfidentsiaalsusele viidates keeldus Anvelt igasugustest kommentaaridest avalduse sisu kohta. Riigiprokuratuuri avalike suhete talituse juhataja Katrin Lunt ütles, et kuna avalduses ei osutatud kuriteo tunnustele, edastati see politseile võimaliku väärteomenetlemiseks. ●

Kired Edith Sepa Eesti filmi instituudi etteotsa määramise üle ei paista raugevat ja väidetavat väärtegu peab nüüd uurima politsei.

Foto: Rauno Volmar

KOMMENTAAR

Tibbo-Hudgins on kohustused täitnud

Paavo Nõgene

EFI nõukogu esimees

On huvitav, et riigikogu komisjoni informatsioon jõuab Eesti Päevalehele enne kui avalduses väidetavalt nimetatud isikuteni. Edith Sepp, olles tööl ministeeriumi poliitikanõunikuna, ei teostanud seaduse mõistes järelevalvet EFI üle, kuna nõunikul pole selleks pädevust.

Piret Tibbo-Hudgins töötab Eesti filmi instituudis töölepinguga, mille alusel töötavad inimesed võtab tööle juhatase liige. EFI nõukogu on küll teadlik asjaolust, et kandideerides EFI peaproductsendiks viitas Tibbo-Hudgins oma kandideerimisdokumentides, et on Allfilm osanik ja juhatase liige, ning lubas peale peaproductsendiks valitaks osutumist võõrandada kõik osakud. Nõukogule on teada, et tema töölepingus on see kohustus sätestatud hilisema tähtajaga 15. mai 2013.

Nõukogule teadaolevalt on Tibbo-Hudgins tänaseks võõrandanud kõik endale kuulunud osakud ning registrikanne on esitatud äriregistrile menetlemiseks. Seega on ta oma kohustuse täitnud. Nõukogule on teada, et Tibbo-Hudgins ei ole oma EFI peaproductsendina töötamise aja jooksul teinud ühtegi positiivset rahastusotsust temaga seotud äriühinguga.

Tibbo-Hudginsi sõnul on tal Allfilmist lahukumiseks vajalikud dokumendid valmis.

omanikust ja selle juhatase liige. Seega kuulub Tibbo-Hudgins nende hulka, kes otsustavad, kes EFI-st raha saab, ja üks võimalikke raha-saajaid on tema enda firma. Ka eileõhtuse seisuga oli Tibbo veel Allfilm osanik. Avalduse kirjutajad juhivad tähelepanu, et Tibbo-Hudgins peab uues ametis valvama juba sisseantud filmiprojektide järele ja nende seas on ka tema enda firma Allfilm projekte.

RAKVERETEATR

Tove Jansson

MUUMITROLL JA SABATÄHT

Lavastaja
Üllar Saaremäe

Seiklus kutsub

E, 6. mail Endla Teatris
K, 8. mail Vanemuise Teatris
E, 13. mail Vene Teatris
Etenduste algus kell 12

rakvereteater.ee

piletimaailm.com

32 95 444

Homses laupäevalehes LP:

MERLE RANDMA-ARU

Endine telediktor peab poppe kohvikuid

ANNE ERM

Džäss on varjutanud suhtluse

TÕNU TRUBETSKY

Püüdnud olla hea inimene

Telli LP: tel 680 4444 · www.epl.ee/LP · klienditugi@lehed.ee

Eestlanna üritab tõusta 8000 m mäe tippu

Anu Nõulik on esimene Eesti naine, kes püüab neil päevil vallutada

8201-meetrise Cho Oyu.

Kadri Ibrus, Anna-Liisa Villmann
uudised@epl.ee

Seni on selle Himaalajas asuva maailma kõrguselt kuenda mäe vallutanud kokku seitse eestlast, kõik mehed. 1998. aastal püüdis esimene eestlanna samal mäel 8000 meetri piiri ületada mägironija Helme Suuk, kuid tal ei õnnestunud tippu jõuda.

Suuk meenu- tas Cho Oyu ekspeditsiooni kui üle mõistuse meeldivat kogemust. „Vene ajal puudus võimalus minna kaugemale välismaal. Pealegi oli see eestlaste esimene ekspeditsioon 8000-meetrise mäele ning puudus kogemus selliste kliima tingimustega. Kartsin, et kuidas ma meeste punktis ainsa naisena vastu pean,” kirjeldas ta tollaseid emotsioone.

Cho Oyu on Suugi sõnul väga tehniline köietööd nõudev mägi, kus liustikul on igal sammul oht lõhessa kukkuda. Nende kümneliikmelisest grupist käisid päris tipus ära pooled ronijad. „See on väga külm ja tuuline mägi. Lisaks tervisehäädad. Öhtul võid olla

täiesti terve ja järgmisel hetkel on enesetunne kehv. Kõrgusega võimenduvad tohutult kõik olematud pisi-asjad,” lausus Suuk.

Viisteist aastat hiljem ehk tänava 10. aprillil alustasid Jaan Künnapu alpinismiklubi liikmed Anu ja Uko Nõulik oma ekspeditsiooni kahekesi ilma grupita Nepalist, kust liiguti Tiibetisse. Ettevõtmise teeb keerukamaks see, et nad pole eesmärgini jõudmiseks kaasanud šerpasid [alpinismiekspeditsioonide Nepali põliselanikest tejuhuid], kes aitaksid peatuskohti valida,

vahelaagreid ehitada ja varustust kanda.

Abielupaar suhtleb klubi liikmetega telefonisõnumite kaudu. Viimaste teadete järgi oli nende tervis normis ning plaaniti jõuda 6400 meetri kõrgusele laagrisse.

17. aprillil tõusti kliimatü- gimustega kohanemiseks edukalt 4700 meetrile, kust avanes kaunis vaade nii Džomolungmale kui ka Cho Oyule endale. Järgmisel päeval jõuti päikesepaistelise ilmaga 4900 meetri kõrgusele alumisest baaslaagrisse. 22. aprillil teatasid alpinistid, et jõudsid läbi kahepäevase tuisu ja lumetormi 5700 meetri kõrgusele Cho Oyu ülemisse baaslaagrisse.

Külm, aga hea

Kolmapäeval, 24. aprillil saadi teele kaasa ka kohalike õnnistus. „Täna toimus puja tseremoonia – laama laulis palveid ning ohverdas riisi ja õlut, õnnistas kõiki ronijaid ja nende varustust. Nüüd on mägi avatud. Ilm on külm, aga hea (külma tuult arvestades 15–20 kraadi). Kui ilm ja tervis lubab, tõustakse homme 1. laagrisse C1 6400 m kõrgusele,” vahendas mägironijate üleilseid edusamme ettevõtmist toetanud reisibüroo Go Traveli tegevjuht Matti Pruul. Eilse seisuga jõuti 6051 meetri kõrgusele vahelaagrisse ja 350-meetrine tõus mööda järsku rusunõlvale C1 laagrisse lükus tänasesse. ●

Anu Nõulik üritab teha Eesti mägironimise ajalugu.

Foto: erakogu

Cho Oyu on väga tuuline mägi, kus igal sammul on oht lõhessa kukkuda.

Parts on saanud ähvarduskõnesid

Keskerakond korraldas esmaspäeval elektrihinna tõusu vastase protestimarsi, kus plakatil näidati ka majandusminister Juhani Partsi isiklikku telefoninumbrit.

Juhan Parts ütles eile valitsuse pressikonverentsil ajakirjaniku küsimusele vastates, et ta oli teadlik mingi miitingu toimumisest, kuid milline täpselt, sellega ta kursis polnud. Parts kinnitas, et Keskerakond temaga enne midagi kokku ei leppinud.

Parts märkis, et pärast protestimarssi, kus tema telefoninumbrit levitati, on ta tõepoo-

lest saanud päris palju telefonikõnesid ning need, mis ta vastu on võtnud, on olnud ebameeldivad. „Kõnesid on üsna kõvasti tehtud. Ma olen mõne ka vastu võtnud ja need olid nii õõvastavad, et ma ei taha isegi nende sisu avaldada. See ei ole normaalne kommunikatsioon. Anonüümsetelt numbritelt on tulnud selliseid repliike, mida ma ei taha avalikkusele öelda, sest ma eeldan, et need inimesed olid mingisuguses meeleseisundis ja ma ei saa nende väljaõeldut tõsiselt võtta,” rääkis Parts. ●

Merilin Kruuse

Reinsalu: Urmas Paet pole ainus volinikukandidaat

IRL-i esimees Urmas Reinsalu ütles eile valitsuse pressikonverentsil, et eilse Eesti Päevalehe artiklist sellest, et Urmas Paetist võib suure tõenäosusega saada Siim Kallase mantlipärija eurovoliniku ametis, ei ole ammendav.

„Päevalehe konstruktsioon oli selline, otsekuu erinevatele ametikohtadele asumine oleks seotud omavahel,” ütles Rein-

salu. „Valitsus teeb Euroopa voliniku osas oma ettepaneku järgmisel aastal. Positsioonid tekitavad alati kirgi ja küllap neid kandidaate siin tuleb mitmeid. Aga kindlasti, mis puudutab Urmas Paeta, siis kindlasti tema on üks, juhul kui ta sellest ise huvitatud on, valitsuse arvates ka üks väärrikas võimalik kandidaat,” märkis Reinsalu siiski. ● EPL

1 LAUSEGA

TEHING

AS Transiidikeskus sõlmis eile Rail Garant Estonia OÜ ostulepingu ning asub ajama Muugale konteineriterminali laiendust.

KEELUAEG

Keskonnainspeksioon tuletab meelde, et siseveekogudel on keelatud jäävabas vees haugipüük kuni 10. maini.

MISSIOON

Valitsus saatis riigikokku eelnõu, mille kohaselt võib Eesti saata Euroopa Liidu väljaõppemissioonile Malisse kuni 10 kaitsevälalast.

LEPP JA LINN

Tallinna Televisiooni nõukogu liikme Toomas Lepa käe all on valminud film „Verised majad”, mis räägib kriitiliselt 1990-ndatel Eestis tehtud omandireformist; filmi tootmiseks sai Lepp Tallinna linnalt 35 000 eurot.

Täpsustus

Vene saatkonna kommentaar 24.04 Eesti Päevalehes ilmunud loole „Noored saavad Peterburi tasuta viisaga”: selgitame, et mainitud Peterburi külastamise võimalus on ainult Eesti õpilastel ja tudengitel, kes osalevad kahepoolsetes kultuurivahetusprogrammides. Venemaa konsulaarasutused võtavad viisataotlusi vastu ainult programmi osaleva Vene organisatsiooni kirjaliku kutse alusel. ● EPL

Cho Oyu vallutamise katsed

●● 1997. aastal läks Eesti mägironija Aleksei Kovaltšuk ajalukku sellega, et ületas 8201 meetri kõrgusele Cho Oyu tippu tõustes esmakordselt 8000 meetri piiri.

●● 1998. aasta 9. oktoobril kordasid saavutust esimeste eestlastena Arne Sarapuu ja Tarmo Riga ning kaks päeva hiljem

Margus Proos, Raivo Plumer ja Tõivo Sarmet.

●● Sarmeti juhitud Himaalaja ekspeditsioonil osales ühtekokku üheksa meesmägironijat ja üks naine. Helme Suuk tõusis tookord esimese eestlannana üle 7500 meetri piiri, kuid tippu seekord ei jõudnud.

●● Viimati tõusid eestlastest Cho

Oyu tippu Allan Valge ja Tanel Tuuleveski, kes jõudsid sinna 2010. aasta 22. mail.

●● Ekspeditsiooni õnnestumise korral saab Uko Nõulikust kaheksas Eesti mees ja Anu Nõulikust esimene Eesti naine, kes on käinud Cho Oyu tipus.

Allikas: Jaan Künnapu alpinismiklubi

KATUS LÄBI? TEEME ÄRA!

Tuleme kohale ja möödame. Valmistame ning paigaldame. Üle Eesti.

AS TOODE KATUSEABI:
TELEFON: 659 9400, 800 7000
www.toode.ee/katuseabi
e-kiri: toode@toode.ee
* 2013. aasta jooksul AS Toode paigaldatud katustele TASUTA 1-aastane lisagarantii!

Kuidas päästa vaeste perede lap

Nii Tallinna abilinnapea Merike Martinson kui ka Peeteli kiriku sotsiaalkeskuse juht Mati Sinisaar leiavad, et lapsed aitaksid kõige rohkem päevakeskused ja õpilaskodud, kus nad saaksid elementaarset abi. Sotsiaalminister Taavi Rõivas ei leidnud üldse võimalust vestluses osaleda.

Vestlusring

Kadri Ibrus
reporter

Rõivase asemel Eesti Päevalehe korraldatud vestlusringis sotsiaalministeeriumi esindanud asekanter Aleksander Ljudvig tunnistas, et vaesemate perede lapsed abistavate keskustega rahastamise kohta jääb ta vastuse võlgu.

●● Oleme kokku tulnud Peeteli kiriku sotsiaalkeskuse, kus aidatakse vaeste perede lapsi. See keskus tegutseb, sest meil on ka praegu, 2013. aastal lapsi, kes kogevad väga sügavat vaesust. See ja teised samalaadsed mittetulundusühingud tegutsevad peamiselt välismaa heategevate rahast. Näiteks Norra õpilased koguvad raha, et aidata Eesti lapsi. Kas te peate seda normaalseks?

Martinson: Vaesusega käib kaasas terve rida põhjusi. Põhjused tulevad peredest. Selleks, et peresid aidata, on omavalitsuse tasandil loodud terve suur süsteem. Tallinna lastehaigla renoveeriti välismaalaste rahaga. Väga tore, et välismaalased tahavad aidata.

●● Meil on jah olemas sotsiaaltoetuste süsteem, aga miks on meil siis ikkagi lapsi, kellel puuduvad normaalsed elamistingimused, kel pole piisavalt sülle ja riideid ning kes ei käi sellepärast koolis?

Martinson: Osal neist on vanemad juba sõltuvuses ja et neid sealt rataste vahelt välja tuua, on vaja riigi poolt tuge. Ka Tallinnas loodavale laste vaimse tervise keskusele pole riik leidnud kümne aasta jooksul toetust – aga Norra valitsus tuli appi.

●● Mida teie, Aleksander Ljudvig, sellest arvate?

Ljudvig: See, et see ja teised tublid MTÜ-d sellega tegelevad, just näitabki, et probleem on olemas ja kõik osapooled tegelevad sellega väga põhjalikult ja pikaajaliselt. Nii riik kui ka kohalikud omavalitsused, aga ka MTÜ-d ja ühiskond tervest. Mina ei näe midagi halba selles, et tubli MTÜ kaasab nii palju välispartnereid.

●● Kas see on normaalne, et meil on endiselt lapsi, kellele ei ole tagatud isegi elementaarne: söök, riided ja korralikud elamistingimused. Nendest ollakse küll teadlikud, ka omavalitsuse tasandil, aga lapsed jäävad sellisesse olukorda aastateks.

Ljudvig: Ma natuke parafraaseeriks teie küsimust. Kui vaadata statistikat, näeme väga hästi, et vaesuse elavate laste ja perede arv just kahaneb

ja võib-olla selliseid järelusi tehakse mingite konkreetsete juhtumite alusel, aga kõik need juhtumid on väga erinevad.

Martinson: Ma täpsustan: me loeme allpool vaesuspiiri olevateks neid inimesi, kes on tegelikult allpool riigi poolt sätestatud toimetulekupiiri, mis ei kõlba mitte kuhugi, kui 88 eurot on miinimumtoidukorv ja 76 eurot on toimetuleku piir! Meie linna märtsikuu statistika: Tallinnas on 902 last, kes saavad toimetulekutoetust. Samal ajal on meil lastekaitset 2600 last töös, 45 last igale lastekaitsetöötajale. 1079 peret said märtsis toimetulekutoetuse.

Merike Martinson
Tallinna abilinnapea

Vaesusega käib kaasas terve hulk põhjusi. Põhjused tulevad peredest.

●● Need arvud näitavad toimetulekutoetuse saajaid, kes on seda taotlenud ja kellele on see määratud. Aga nagu me teame, paljud eri põhjustel ei taotle ja paljudele ka ei määrata.

Martinson: Teil on õigus, on ka tavalised Eesti pered, kus isa-ema jäid töötuks, kus on pangalaenuid, mida peab maksma – nemad häbenevad oma vaesust. Need lapsed satuvad orbiiti lastearsti juures, kui arst märkab tervisehäireid, või psühholoogi juures ja sealt tuleb välja pere tõeline vaesus. On tõsi, et see statistiline arv ei kajasta tegelikkust.

●● Mati Sinisaar, teie Peeteli keskuse inimesed suhtlevad paljude peredega. Milline abi lapsi aitab?

Sinisaar: Niikaua kui me räägime statistikast ja mingisugustest protsentidest, ei muutu mitte midagi. Ainuke võimalus on minna inimeste tasandile. Kui Eestis on täna üks laps vaene ja ka temast tuleb sõltlane või ta satub vangi või jätab kooli pooleli – siis see on Eestis suur probleem. Me näeme, et nad sünnivad samadesse

Mida teha?

- Kui vanematele raha anda, ei pruugi see lasteni jõuda. Vaja on muid lahendusi.
- Üks võimalus on rajada päevakeskusi ja õpilaskodusid, kust lapsed abi saavad.
- Tugikeskuses peaks laps saama süüa, õpiabi ning vajaduse korral ka pesta ja magada.

vaestesse peredesse, kus vanematel ei ole ka põhiharidust ja nad ei oska sõnagi eesti keelt. Keegi ei võta neid tööle. Ka nende vanemad ei saanud abi, kui nad noored olid. Täna on sama olukord. Täna need lapsed ei saa abi, nad ei oska eesti keelt. Nad elavad väga suure sümvaesuses. Palju on peresid, kelle toimetulekutoetust võiks riik tõsta ka väga suurel määral – see abi ei jõua ikka lasteni, sest vanemal puuduvad oskused. Laps on ikka pesemata, näljas või ei lähe kooli. Laps vajab otsetoetust: et temani jõuaks söök otse, õpiabi – et keegi aitaks kodusid ülesandeid teha. Probleemiks on ka kitsad elutingimused, pesemisvõimaluse puudumine. Neil lastel on katkised riided, neid narritakse – seal on põhjused, miks nad koolist välja langevad. Vaja on abi lastetega tegelevate keskustega otse lasteni viia.

Martinson: Jah, osa vanemaid ei saa hakkama. Me olemegi sellepärast hakanud juurde tegema päevakeskusi lastele. Lapse vaesus on juba tagajärg, peab püüdma, et nad ei jõuaks sinna. Aga sotsiaaltöötajad avastavad ka palju selliseid, kes pole ise kunagi pöör-

Aleksander Ljudvig
sotsiaalministeeriumi asekanter

Tänaval elavaid lapsi meil ei ole. Hoolekandesüsteemis on võrgustikud ja asutused.

dunud. Seega tänavatöö on oluline.

●● Mis abi teie pakuksite sümvaesuses elavatele lastele, asekanter?

Ljudvig: Ma alustaks sellest, et tänaval elavaid lapsi meil tegelikult ei ole. Hoolekandesüsteemis on võrgustikud ja asutused.

●● Tegin just hiljuti intervjuu 17- ja 18-aastastega, kes elasid tänaval ja öö enne intervjuud veetsid suvalise maja trepikojas.

Sinisaar: On väga suur probleem, et meil on koolikohustust mittetäitvaid lapsi, kes viivad aega tänaval, varustavad, sageli satuvad inimeste juurde, kes pakuvad neile sõltuvusaineid. Me puutume nendega kokku kogu aeg. Nende koduks võib olla ühiselamutuba, kus neil pole turvatunnet.

●● Seega, asekanter, kuidas neid sümvaesuses lapsi aidata?

Ljudvig: Kui vaadata sedasama statistikat, siis arvud on

meil olemas, keegi ei eita, et probleemi ei ole. Peame tegelema kõigi lastega. Neid meetmeid on terve rida, meil on olemas terve hulk peretoetusi – osa toetusest tõstetakse sel suvel.

●● See on see üheksa-aastane tõus lapse kohta?

Ljudvig: Ma mõtlen kõiki peretoetusi. Näiteks sünitoetus ka tõuseb tuhande euroni alates kolmandast lapsest. Vaesust põhjustab see, et vanematel ei ole tööd. Vaatame tööpuuduse statistikat: see on vähenenud. Hulk tööturumeetmeid on praegu juba olemas. Ja ka muidu, riigis on tagatud kõikidele vastav ravikindlustus ja haridus ja toitlustus põhikoolis.

Martinson: See on küll väga populistlik: kujutage ette, 76 eurole tuleb juurde üheksa eurot! Kui meil on toidukorv juba 88 eurot. Ja 19 eurot perele, kus on kolm ja enam last. See on ju olematu! Sellega me laste vaesust küll ei lahenda!

Ljudvig: Aga praegu on selline kontekst, justkui riik ainsuüksi muretseb laste ja perede pärast, tegelikult nii ei ole. Üheksa eurot ei ole see summa, millega peab omaette kuu aega ära elama. See ei ole äraelamise toetus. See on pere toetus, mida makstakse lisaks kõikidele teistele meetmetele.

Martinson: See on lisa 76 eurole. Mis toetust saab pere lisaks sellele? Mina küll ei tea.

Ljudvig: Minu arvates on ka äärmiselt populistlik väita, et ainuüksi riik peab sellega tegelema ja omavalitsusel ei ole mingit pistmist

Martinson: Loomulikult on KOV-il kohustus oma inimeste eest hoolitseda, aga ma arvan, et vaesus ja lapsed on riiklik probleem. Näiteks osa lapsi, kes meil arvel on – nende vane-

Mati Sinisaar, Peeteli koguduse sotsiaalkeskuse juht

Niikaua kui me räägime statistikast ja protsentidest, ei muutu mitte midagi.

matel on probleeme sõltuvustega. See on riiklik probleem. Me oleme korduvalt etpanekuid teinud, et alkoholi ja narkomaania ravi peaks olema nendele inimestele tasuta. Teistes riikides on see tasuta, sest nendel inimestel endil ei ole seda raha kuskilt võtta.

●● Kas olete nõus, et lastele oleks vaja abi otseteenustena

ehk päevakeskuste ja õpilaskodude kaudu, kus neile oleks tagatud elementaarne elu ja õppimiseks vajalik?

Sinisaar: Et lapsed vaesuse surnud ringist välja tuua, peavad olema sellised keskused ja neid peab olema rohkem. Pal-

jud vajavad magamisega kohti ehk õpilaskodusid.

Martinson: Me oleme loonudki laste varjupaikaid, emadele ja lastele eraldi. Aga tõesti, mina avaksin veel lastele päevakeskusi. Kus laps saab süüa, nendega tegeletakse kella 5–6-ni.

●● Kas riik ei võiks aidata selliseid keskusi juurde luua ja rahastada? Tegijad võiksid olla näiteks MTÜ-d.

Ljudvig: Praegune süsteem, kui kodanikuühiskond on olnud juba aastaid väga tubli, on hea, et MTÜ-d omavad häid partnereid.

Peeteli kiriku sotsiaalkeskuses peetud vestlusringis osalesid (vasakult) riigi esindajana sotsiaalministeeriumi asekanter Aleksander Ljudvig, kohaliku omavalitsuse esindajana Tallinna abilinnapea Merike Martinson ja lapsi abistava ühingu esindajana Peeteli kiriku sotsiaalkeskuse juht Mati Sinisaar.

Foto: Tanel Meos

sed surnud ringist?

reid Eestis ja väljaspool. Meil tulevad uue lastekaitseadusega ka uued nõudmised lastekaitsetöötajatele. Tööhõive töstmise meetmed tulevad.

●● Kes võiks ikkagi toetada MTÜ-sid, kes tahavad teha lastele päevakeskusi?

Martinson: Oleks vaja ka koolides pikapäevarahmasid ja see toetus peaks tulema riigilt. **Ljudvig:** See on väljaspool sotsiaalministeeriumi pädevust, peame seda arutama koos haridusministeeriumiga.

●● Miks te ei saa sotsiaalministeeriumi kaudu toetada MTÜ-sid, kes tahavad teha lastele keskusi?

Ljudvig: Praegu näen, et olemasolev süsteem toimib väga hästi. Asi ei ole selles, et saada raha, kõige tähtsam on just nende hakkajate inimeste enda motivatsioon.

●● Aga mille eest need vabahtalikulid peaksid lastele toitu ostma?

Ljudvig: Laste toitmine ei ole päevakeskuste mõte.

Martinson: On küll.

Ljudvig: Laste toitmine on perekonna ülesanne ja kui pered sellega hakkama ei saa, siis on terve rida meetmeid.

●● Asekantsler, teised osapooled just rääkisid, et on oluline viia abi otse lapseni ja seda saab teha laste päevakeskuse kaudu, mitte anda otse raha vanematele.

Ljudvig: Laste toitmine ei ole päevakeskuste mõte. **Martinson:** On küll.

Ljudvig: Praegu on olemas toimiv süsteem. Koostöö toimib.

●● Need MTÜ-d töötavad raha eest, millest üle 90% on saadud välismaalt.

Ljudvig: Võrgustikku peame

kindlasti tõhustama, kes osutaks abi.

●● Kes ikkagi tagab selle, et igale lapsele oleks tagatud elementaarne eluks vajalik?

Martinson: Omavalitsuse töötaja on ikka esimene tasand. Keegi ei jää ripakile.

●● Kas võiks puudust kannatavate perede lastele alati tagada vähemalt tasuta lasteaiakohad?

Martinson: Jah, me tagame.

●● Kes vastutab lapse eest, kes on jäänud abita, kuni ametnikule on teada, et ta elab vaesus?

Kas selleks saate nüüd midagi kokku leppida?

Martinson: Me ikkagi tegeleme. Alati leiame lahenduse.

Ljudvig: Et kõik lapsed saaksid abi, ongi vastus koostöö. Mind on informeeritud, et tänase päeva teema on laste vaesus, mitte päevakeskuste finantseerimine.

Sinisaar: Oluline on järjepidevus. Arvan, et riigiga võiks olla pikemaajalised lepingud ja toetus. Eraldi tahan lisada, et ka veidi suurematele noorukitele oleks vaja õpilaskodusid, kus magada ja turvaliselt elada, et õpingud lõpetada. Väga hea oleks, kui selleks tuleks riigilt toetus.

Ljudvig: Kõikidele probleemidele on lahendused olemas. Mis puudutab õpilaskodusid, siis see ei ole teema, mida ma tunneksin väga põhjalikult. Täna selleks koostamiseks mul ei ole vastust.

Sinisaar: Õpilaskodu tagab lapse koolikohustuse täitmise, siis saab ta vaesusringist välja. Riik ei pea tegelema enam vanglate ehitusega. Kui meil oleks moodsate vanglate kõrvale panna Euroopa parim ennetussüsteem, et noored üldse vanglasse ei satuks, siis võiksimis päris rõõmsad olla! ●

Põhja-Tallinna Valitsus

KUULUTAB VÄLJA

eelläbirääkimistega pakkumise linnarajatiste kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks.

Põhja-Tallinna vanema 23.04.2013 korraldusega nr 2-1/82 kuulutatakse välja eelläbirääkimistega pakkumine linnarajatiste kaubandustegevuseks kasutusse andmiseks järgmistel tingimustel:

Linnarajatised antakse kasutusse püsiva müügikoha/kioski paigaldamiseks kuni 3 aastaks. Pakkumise alghind 7.70 €/m² ühes kuus:

1. Sõle 71 ja Sõle 73 vahelisel alal, Lõime peatuse juures 21 m²;
2. Kari 1 juures 10 m²;
3. Kopli 3 ja Telliskivi trammipeatuse juures 21,6 m²;
4. Toompuiestee 39, Balti jaama juures (A-2) 10 m²;
5. Toompuiestee 39, Balti jaama juures (A-3) 6 m²;
6. Toompuiestee 39, Balti jaama juures (B-1-2-3) 31,4 m²;
7. Toompuiestee 39, Balti jaama juures (C-3) 31 m²;
8. Kopli 86 ja Angerja trammipeatuse juures 19,5 m²;
9. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-1) 13 m²;
10. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-2) 6 m²;
11. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-3) 6 m²;
12. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-4) 12 m²;
13. Kopli 4 vastas, Balti jaama trammipeatuse juures (TR-5) 12 m².

Pakkumiste esitamise tähtaeg 09.05.2013 kell 13.00.

Pakkumise tingimused on avaldatud Tallinna veebilehel www.tallinn.ee rubriigis „Ametlikud teated“

Tallinna Kesklinna Valitsus

TEATAB

20.05-03.06.2013 on Tallinna Kesklinna Valitsuses võimalik tutvuda **Toom-Kuninga tn 30 ja Toom-Kuninga tn 32 detailplaneeringuga.**

Planeeritava maa ala suurus on 0,14 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on määrata Toom-Kuninga tn 30 kinnistule ehitusõigus kuni 2 maapealse ja 1 maa-aluse korrusega elamu ehitamiseks ning krundil paikneva elamu säilitamiseks olemasolevas suurus ja Toom-Kuninga tn 32 kinnistule ehitusõiguse olemasoleva hoonestamiseks olemasolevas suurus ning krundite kasutamise tingimused. Detailplaneeringu materjalidega saab ülnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuses, Nunne tn 18, hoovimajas toas 32 ning Tallinna Linnavalitsuse, asukohaga Vabaduse väljak 7, I korruse infosaalis esmaspäeval 8.15-18.00, teisipäevast neljapäevani 8.15-17.00 ning reedel 8.15-16.00. Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda ka Tallinna linna planeeringute registris <http://tpr.tallinn.ee/tpr/> (Internet Exploreri vahendusel)

Tallinna Kesklinna Valitsus

TEATAB

22.05-05.06.2013 on Tallinna Kesklinna Valitsuses võimalik tutvuda **Luite 39 ja 39a detailplaneeringuga.**

Planeeritava maa ala suurus on 0,44 ha. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Luite tn 39 ja Luite tn 39a kinnistute ümberkruvimise teel moodustada kaks elamumaa maakasutuse sihtotstarbega krunti. Ehitusõigus on määratud ühele moodustatavatest kruntidest 3 maapealse korrusega üksikelamu ja 1-korruselise abihoonestamiseks ning krundile jääva abihoonestamiseks. Teisel krundil olev 3-korruselise üksikelamu jääb alles ning juurde võib ehitada kaks 1-korruselise abihoonet. Määratud on mõlema krundi kasutamise tingimused. Detailplaneeringu materjalidega saab ülnimetatud ajavahemikul tutvuda tööpäeviti Tallinna Kesklinna Valitsuses, Nunne tn 18, hoovimajas toas 32 ning Tallinna Linnavalitsuse, asukohaga Vabaduse väljak 7, I korruse infosaalis esmaspäeval 8.15-18.00, teisipäevast neljapäevani 8.15-17.00 ning reedel 8.15-16.00. Detailplaneeringu materjalidega on võimalik tutvuda ka Tallinna linna planeeringute registris <http://tpr.tallinn.ee/tpr/> (Internet Exploreri vahendusel).

Tallinna Kesklinna Valitsus

TEATAB

Tallinna Kesklinna vanema 9. aprilli 2013 korralduse nr 152 alusel tunnistada Tallinna linnale kuuluva ehitise pinna reklaami või teabe eksponeerimiseks kasutusse andmiseks korraldatud läbirääkimistega pakkumise võitjaks kõikide Tallinna Kesklinna vanema 25. veebruari 2013 korralduse nr 59 punktides 1.1.1-1.1.7 nimetatud asukohtade osas OÜ Jakarta DCA (äriregistri kood 10717472), kes oli ainus pakkumisel osaleja ning kelle pakkumised vastasid pakkumise läbiviimise tingimustele.

Tallinna Kesklinna Valitsus

TEATAB

1. Tunnistada nurjunuks Tallinna Kesklinna vanema 15. veebruari 2013 korralduse nr 44 alusel väljakuulutatud läbirääkimistega pakkumine reklaami või teabe eksponeerimiseks ehitise pinna asukohaga Pärnu mnt 137a kasutusse andmiseks (märgusõna „Välireklaamkandjad 2012“), kuna läbirääkimistega pakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist.
2. Tunnistada nurjunuks Tallinna Kesklinna vanema 15. veebruari 2013 korralduse nr 45 alusel väljakuulutatud läbirääkimistega pakkumine reklaami või teabe eksponeerimiseks ehitise pinna kasutusse andmiseks (märgusõna „Viru väljaku jalakäijate tunnel 2013“), kuna läbirääkimistega pakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist.

Tallinna Linnaplaneerimise Amet

TEATAB

Eelteade

Tallinna Linnavalitsuse nimekomisjon on teinud ettepaneku määrata Haabersti linnaosas Astangu asumis Tallinna Linnavolikogu 18.04.2013 otsusega nr 63 kehtestatud Astangu tn 7 kinnistu detailplaneeringuga tekkivale uuele tänavale nimeks **Jalami tänav** ning Põhja-Tallinnas Kalamaja asumis Tallinna Linnavolikogu 18.04.2013 otsusega nr 62 kehtestatud Niine tn 8, 8b, 8e ja Soo tn 5 kruntide ning lähiala detailplaneeringuga tekkivale uuele tänavale nimeks **Niine põik**.

Eelnõudega saab tutvuda Tallinna Linnaplaneerimise Ameti koduleheküljel <http://www.tallinn.ee/est/ehitus/Kohanimeaaruste-eelnoud>.

Kas eestlased ja venelased elavad tõepoolest paralleelmaailmades?

Analüüs

Riin Aljas
reporter

77% eesti noortel pole kas üldse kontakte venelastega või on neid vähe. Vene sõpru ei meenunud mullegi.

Aastatepikkune meediapilt ja 2011. aasta integratsiooniseire näitavad, et osalt paralleelmaailmad justkui eksisteerivad: eestlased ja venelased elavad erinevas inforuumis, rahvustevahelisi kontakte on vähe, teineteise kultuuri vastu sageli huvi ei tunta ja ajalugu nähakse erinevalt. Seda näitab tõsiasi, et 2011. aasta andmeil pole 77% eesti noortel kas üldse kontakte venelastega või on neid üksnes vähesel määral. Tallinnas ja Ida-Virumaal on pilt mõistagi teistsugune – kontakte on vastavalt 44% ja 35% –, ent ka seal ei pruugi kontakt veel tähendada tihedat suhtlust.

Statistikat ilmestava stereotüübi otsa komistamiseks ei kulunud mul aga kaua, sest üks nendest olen ise. Iga kord, kui pean ootamatult vene keelt rääkima, ununeb koolis õpitu hetkega ja heal juhul suudan pärast piinlikku vaikust vestlust jätkata küsimusega: „A po-angliiski govorite?“ Ka ei suutnud ma pärast tunniajast mõtlemist meenutada ühtegi oma vene tuttavat, kellega võiksite seda teemat arutada. Kuressaares üles kasvanud ja Tartus tudeerinud 24-aastase eestlasena pole mul üldse vene sõpru, ja kui ongi, pean ma seda neilt üle kontrollima.

Oled ju venelane, eks?

Võtkem kasvõi mu sõbranna Maria, kellega alustasin vestlust nii: „Mann, sa oled ju ka sisuliselt venelane, eks?“ Ma ei ole üldiselt halb sõber, aga Mann on oma vene ja ukraina juurtest hoolimata niivõrd eestistunud, et ma polnud kunagi kuulnud teda vene keelt rääkimas, samuti polnud ma kindel, kas tal need juured üldse ongi. Ta õpib Tartu ülikoolis, läbib eestlastega ja tema korteri terelis ei mänginud kunagi Pervõi Baltiiski kanal. Küll meenus mulle, et kunagi käis Mann vist Siberi sugulaste juures (pärast selgus, et see käis hoopis tema korterinaabri Olga kohta) ja tema perekonnanimi algab g- ja lõpeb k-tähega.

Seega lootsin, et äkki läheb õnneks – ja läkski. Manni isa on venelane ning ema pooleldi ukrainlane ja pooleldi eestlane. Sellest hoolimata pole Manni puhul paralleelmaailmadest juttugi, sest vene keelt

Angelina tarbib peamiselt vene- ja ingliskeelset meediat, kuid üritab igal võimalusel eesti keelt rääkida.

Foto: Martin Dremljuga

räägib ta ainult isaga, vene sõpru tal ei ole ning internetist ja televisioonist tarbib ta eestikeelset meediat. „Sisu on pooleldi vene, aga pealispind täiesti eesti originaal,“ võttis Mann ise oma maailma kokku.

Lapsed ja nende vanemad

See-eest võib paralleelmaailmadest rääkida tema isa puhul. Kui küsisin Mannilt naljaga pooleks, kust ma võiksin leida Eesti venelase, kes eesti keelt ei räägi ja präänikuid süües vene kanaleid vaatab, vastas Mann, et pole vaja kaugelt otsida – ma rääkivat tema 61-aastasest isast, kes elab Lasnamäel ja töötab laevamehaanikuna. Eesti keelt isa ära õppida ei tahtvat ja eestlastest tuttavaid olevat tal käputäis. Internetis käib ta eestikeelsete lehtede asemel portaalis Odnoklassniki.ru. Küsimusele, kas ta sööb ka keskmisest rohkem vene toite ja suvel käib Venemaal, vastas Mann, et borši süüakse küll sageli, ent üldiselt sarnaneb nende toidulaud tavalise eestlase omaga ja vanemad käivad puhkamas soojal maal.

Manni ja tema isa erinevus ei ole midagi erakordset. Sama võib esile tõsta ka minu kursuseõe Jelizaveta puhul. Eliza oli muide meie ligi 90-liikmelisel kursusel üks kahest venela-

sest. Ta omandas kõrghariduse eesti keeles ja töötab nüüd rahvusringhäälingus, ent erinevalt Mannist on ta venelase endas säilitanud. Seda näitab kasvõi tema kirillitsat täis Facebooki sein ja enamjaolt vene nimedest koosnev sõprade nimekiri.

Ent Eliza ema sarnaneb Manni isaga: Eesti domeeniga veebilehtedest kasutab ta ainult Swedbanki koduleh-

mulle ühe „korralliku“ Lasnamäe, Narva või Jõhvi venelase. Minu klišeelik lähenemine teda õnneks ei solvanud ja peagi juhatas ta mind 22-aastase Tallinna tüdruku Angelinani. Helistasin muide esimest korda vene keelt kasutades omaealisele inimesele. Üritasin talle öelda, et saame kokku tund aega hiljem, kui oli algul kokku lepitud, ent pärast seda, kui ma „dvenadtšat“ asemel „dvadtšat“ ütlesin, pidas ta paremaks eesti keelele üle minna. Seda rääkis ta hästi. Nagu teisedki, tarbib Angelina peamiselt vene- ja ingliskeelset meediat, kuulab venekeelset muusikat ja suhtleb enamasti venelastega. Kuid ta üritab

mehaanik Aleksandr kurtis, et ehkki töökojas tuleb mõnikord klientidega suheldes eesti keelt kasutada, ta seda eriti ei oska. See-eest käivad Aleksandri lapsed eesti lasteaias. Ka Ljudmila tõdes, et keelelise mõttes elab ta vene maailmas, sest kasutab eesti keelt vähe. Puhkuse ajal käib ta Venemaal ja muusikat kuulates paneb mängima vene- või prantsuskeelse plaadi.

Seepeale võiks küsida: kas need inimesed elavad paralleelmaailmas? Mõnel puhul tõesti: enamik neist elab üksnes venekeelses inforuumis ja neil on eelkõige rahvuskaslastest sõbrad. Tasub aga märkida, et küsisin palju ka näiteks selle kohta, kuidas vaba aega veedetakse, mida süüakse, kus poes käiakse, kus puhatakse – vastused olid siiski samad, mida saaksin eesti tuttavalteltki. ●

Ljudmilat ja Aleksandrit küsitles reporter Jeogenia Zelenskaja.

Heal juhul suudan vestlust jätkata küsimusega: „A po-angliiski govorite?“

Mann enda kohta: „Sisu on pooleldi vene, aga pealispind täiesti eesti originaal.“

te ja valuutaportaali Tavid.ee ning infot ammutab venekeelsest meediast. Eesti keeltki räägib ta põgusalt ja üksnes häda korral.

Võimalus keelt harjutada

Lootes leida ka teistsuguseid näited, pöördusin kohta, kust oleksin pidanud alustama: jalutanud toimetuse teise otsa, küsisin Vene Delfi peatoimetajalt Julialt, kas ta leiaks

igal võimalusel eesti keelt rääkida, et oskus areneks.

Tahtmata piirduda üksnes noorte „lõimumise musternäidetega“, palusin abi Ida-Virumaa reporterilt Jevgenialt, kes rääkis 33-aastase Ljudmilaga Narvast ja 44-aastase Aleksandriga Kohtla-Järvelt. Nende mõlema puhul leidis taas kinnitust, et ei eestikeelset meediat ega ka muusikal pole venelase kodu kohta. Auto-

Rohkem inimesi, kel pole kontakte

2011. aasta integratsiooniseire andmeil ei puutu igapäevaelus teise rahvusrühmaga sisuliselt üldse kokku 45% eestlasi ja 20% muudest rahvustest inimesi.

Kontakte on paratamatult vähem piirkondades, kus on suur ühe rahvuse ülekaal.

Teisalt näitavad andmed, et ehkki Tallinnas ei ole ühelgi rahvusel märkimisväärset ülekaalu, ütlevad peaaegu pooled eestlased ja kolmandik muude rahvuste inimesi, et neil polegi kontakte teise rahvusega või on need minimaalsed.

Sealjuures on nende inimeste hulk, kellel kontakti ei ole, võrreldes 2008. aasta integratsiooniseirega pigem kasvanud.

Täna Delfis: Pronksioõ 6. aastapäev: kuidas vaatavad Eesti inimesed ärevale ajale tagasi?

SOOME ALKOHOLITOOTJA NÕUAB VIINARALLI PIIRAMIST

Soome riikliku alkoholimonopoli Altia juhil Antti Pankakoskil on soomlaste üha hoogus- tuvast viinarallist ja riigi mak- sutulude kadumisest villand. Ta kavatseb teha ettepaneku,

et Soome võtaks taas kasutuse- le alkoholi riiki sissetoomise pii- rangud, nagu enne Euroopa Liidu liikmeks saamist, eriti Soome ja Eesti vahelise reisijate liikluse puhul. **Delfi**

BANGLADESHI HOONEVARINGUS 160 HUKKUNUT

Bangladeshi pealinnas Dhakas kokkuvarisenud hoone rusu- de alt leitud hukkunute arv tõu- sis eileks 160-ni. Kohaliku poliit- seiülema sõnul võib hukkunute arv veelgi suurenedada, kuna pal-

jud inimesed on siiani rusede all lõksus. Kolmapäeva hommi- kul varises Dhakas kokku kahek- sakorruselise hoone, kus asusid õmblusvabrik, pank ja mitmed teised ettevõtted. **Reuters**

Putin tõmbas valitsuse remondile piduri peale

Vene president: ministri- tele tuleb anda võimalus, sest muudatused tooksid kasu asemel kahju.

Kaivo Kopli
kaivo.kopli@epl.ee

Kümnepäeva eest kär- kis president Vladimir Putin kohtumisel kuberneridega ja ministritega, et tema peaaegu aastataguseid valimislu- badustest tulenevad ukaase, mis mõeldud eelkõige sotsiaal- sete probleemide leevendamiseks, ei täideta piisavalt. Kui see nii jätkub, tuleb neil lah- kuda, ähvardas ta.

Paljud vaatlejad oletasid seepeale, et Putin viitas lausa valitsusvahetusele, kuigi presi- dendi pressiesindaja kinnit- as, et silmas oli peetud koha- likke juhte. Eilses järjekordes mammutsaates „Otseliin Vladimir Putiniga” kinnitas seda ka riigipea ise ja andis valit- susele veel armulikult lisaaga oma soovide täitmiseks.

Tagasiastumine aja küsimus

„Ülesanded on muidugi era- kordselt rasked täita. Aga ma tõstsin teadlikult lati kõrgele ülesannetes, mis tuleb saavu- tada võimudel nii keskuses kui ka regioonides. Üldiselt leian, et töö läheb rahuldavalt,” ütles Putin. „Mis puutub ministri- tesse ja valitsusse tervikuna, siis jagan teie arusaama, et nõudmised peavad olema kar- mid. Aga valitsus pole veel aastatki töötanud. Pretensioon on selle aja jooksul kogune- nud omajagu, kuid saage aru – inimesed pole ju veel aastatki töötanud. Neile tuleb anda võimalus end teostada. Muu- datused tooksid praegu roh- kem kahju kui kasu.”

Nii tõmbas Putin vee pe- le kuuldistele peatsest valit-

Vladimir Putin vastas eile televisioonis ligi viie tunni jooksul rahva küsimusele. Foto: AFP/Scanpix

susremondist, kuid saatis siis- ki kohalikele kuberneridele ähvarduse. „Karistada tuleb nende regioonide juhte, kus inimesed peavad ära elama 5000 rublaga,” ütles president. 5000 rubla on umbes 120 eurot.

Analüütik Aleksei Makarkin leidis Putini vastust kommenteerides, et pigem on ministri- te vallandamise puhul küsimus ajas. „Pole kindel, et presidendi

hiljutine formuleering valitsu- se moodustamisest annab kabi- netile mingiks pikemaks ajaks *carte blanche*’i,” ütles Makarkin RIA Novostile. „Pretensiooni- de hulk ilmselt kasvab ja tagasi- astumiste küsimus mu meelest kerkib aja jooksul.”

Putin vaigistas ühtlasi ka kuuldusi, et tema administ- ratsiooni ja valitsuse vahel on erimeelsusi selles, miks Vene

majanduskasv on tublisti käng- gunud. Varem prognoositud 3,6% asemel on uus ootus 2,4% ja on kartus, et aasta lõpuks ollakse languses. Putini sõnul arvab osa valitsuse liikmeid, et põhjused on sisemised, teised aga osutavad maailmamajand- use negatiivsetele arengutele. „See ei ole vaidlus presidendi ja valitsuse vahel, vaid üldise- malt juhtkonnas,” ütles ta. ●

Saade „Otseliin” faktides ja arvudes

Esimene telesaade „Otseliin Vla- dimir Putiniga” oli eetris 2001. aasta detsembris. Nüüdseks on Putin nii presidendi kui ka pea- ministrina saates üles astunud 11 korral, vahele jäid 2004. ja 2012. aasta.

Putin on vastanud rohkem kui 700 küsimusele, üleüldse on aga talle telefonitsi, tekstisõnu- miga ja veebilehe kaudu saade- te eel ja ajal esitatud küsimuste

hulk üüratu. Sel aastal ületati mil- joni küsimuse piir juba paar päe- va enne saadet, tavaliselt on saa- te ajal tulnud veel kaks miljonit küsimust.

Putin on igal järgneval aastal löönud rekordi ka saate kes- tuses. Kui esimene saade pidi olema pooleteisetunnine ja kes- tis tegelikult 2 tundi ja 27 minu- tit, siis kolme tunni piir ületa- ti 2007. aastal ning neljast tun-

nist pikemaks läksid saated ala- tes 2009. aastast. Tänavu venis saade juba 4 tunni ja 47 minu- ti, mille jooksul Putin vastas 85 küsimusele. Vastuse saanud küsimuste hulk ei ole saate pik- kusega päris korrelatsioonis. Kui 2001. aastal kulus 47 küsimusele vastamiseks 2 tundi ja 27 minu- tit, siis 2008. aastal jõudis Putin 3 tunni ja 8 minutiga vastata 46 küsimusele.

Putin pajatas eetris pisut ka Boriss Berezovski palvekirjadest

Venemaal president Vladi- mir Putini ajal ebasoosin- gusse langenud ja Inglismaa- le pagenud eksoligarh Boriss Berezovski saatis Putinile kaks palvekirja. „Ma ei tahaks sel teemal rääkida, aga keeldu- da oleks ka nagu ebamugav. Esimese kirja sain ma temalt aasta algul, millalgi veebruaris mu meelest. Teise üsna hiljuti,

juba pärast tema surma. Tekst on üks ja sama,” ütles Putin eilses otsesaates. Ühe olevat andnud üle Berezovski äripart- ner, teise aga välismaa koda- nik. Üks olnud otsast lõpuni käsitsi kirjutatud, teine osalt trükitud.

Enda sõnul ei hakanud Putin vastama kirjale, milles Berezovski tunnistas, et „on

teinud palju vigu, palus talle andestada ja anda võimalus kodumaale naasta”. Berezovs- ki vastu oli esitatud süüdistusi mitmes kuriteos. „Kirjad olid küllaltki isiklikud, kuigi mul ei olnud temaga kunagi lähedasi suhteid. Tuttavad me muidugi olime. Ja ikkagi esitas ta pal- ve,” rääkis Putin. Tema sõnul saab riigipea muidugi armu

anda ja veel mõned sammud astuda, kuid Berezovski naas- miseks oluks vaja teha juriidi- line analüüs, pidada nõu üle- kohtu ja prokuratuuriga.

Vastates küsimusele Berezovski surma versiooni- de kohta, ütles Putin, et Vene- maal ei ole infot välismaa eri- teenistuste seotuse kohta. „Ma ei tea, kõik on võimalik. Aga meil sellist informatsiooni ei ole.” Putin lisas, et loomuli- kult lubaks ta matta Berezovs- ki Venemaale, kuid märkis, et see on täielikult perekonna otsustada. ● **Kaivo Kopli**

Usaldus Euroopa Liidu vastu väheneb pea igas riigis

Euroopa Liidu poliitikud tunnevad, et kärpe- poliitika võib saada neile päris ohtlikuks.

Raimo Poom
raimo.poom@epl.ee

Poliitikute jaoks on kõige olu- lisemad reitingud. Sellepä- rast pole ime, et Euroopa Liidu kõrgematele otsustajatele tundub, justkui käiksid nad hõõguvatel sütel.

Eile avaldati suuremate Euroopa Liidu liikmesriikide ajalehtedes koordineeritud jah- matavad graafikud, mis näita- vad EL-i kui institutsiooni usal- dusvääruse uskumatut allakäi- ku viimase viie aasta jooksul. Usaldusväärus on vähene- nud sõltumata sellest, kas riik on olnud võlakriisi ohver või teiste võlgade kinnimaksja.

Eurobaromeetri andme- tele tuginevad lood rääkisid sellest, et EL-i vastu tuntav usaldamatus on näiteks His- paanias 2007. aastaga võrrel- des pea kolmekordistunud: 23%-lt 72%-le.

Brüsseli peataolek

Poolas on usaldamatus kahe- kordistunud ja ulatub nüüd 42%-ni. Saksamaal, Prantsus- maal ja Itaalias ei usalda EL-i üle poole elanikest – vastavalt 59%, 56% ja 53%. Traditsioo- niliselt euroskeptiline Suur- britannia jääb oma 69%-ga Hispaaniale alla.

See on pannud Brüsse- li sipelgapesana kihama. Sel

nädalal on EL-ist tulnud sig- naale, et EL-i poliitikud süü- distavad ebapopulaarsuses eriti majandus- ja võlakriisi- ga võitlemiseks ette võetud kärpepoliitikat ning tahak- sid selle seatud raamidest väl- ja rabeleda.

Esmaspäeval Brüsselis esi- nenud Euroopa Komisjoni president José Manuel Barro- so ründas kärpepoliitikat sui- sa otsesõnu. Seda peeti lausa märgiliseks avalduseks, sest komisjon on seni olnud pea- mine võlakriisi riikide kasinus- nõuete jälgija.

„Sotsiaalselt ja poliitili- selt pole üksnes kärpimisena nähtav suund jätkusuutlik. Me pole kõike õigesti teinud ja [kärpe]poliitika on jõudnud oma piirini, sest tal peab ole- ma minimaalne toetus,” ütles Barroso.

Kuna avaldus põhjustas Brüsselis küsimustelaviini Euroopa Komisjoni suuna- muutuse kohta, pidid Barro- so pressiesindajad oma ülemu- se sõnu mitu päeva tagantjäre- le siluma: komisjoni president polevat mingil juhul kärpepo- liitikat maha kandnud.

Siiski peegeldab see EL-is valitsevat peataolekut küsi- muses, kuidas ebapopulaar- suse kasvu pidurdada. Eile avaldatud uued Hispaania rekordilised tööpuuduse näi- tajad – töötä inimeste määr on nüüd lausa 27,2% – ei jäta palju manööverdamisruumi. Kasinuse kõrval on vaja esita- da positiivne programm. Kust seda leida, ei tea keegi. ●

TALLINNA ÜLIKOOL

Tallinna Ülikool müüb kirjalikul enampakkumisel korteriomandi (registriosa nr 1051732)

KASTANI 24-32, HAAPSALU

Eluruumi suurus: kolmetoaline korter 60 korteriga viiekorruselises elamus, suurusega 63,3 m²
Kirjaliku enampakkumise alghind on 25200 eurot.
Pakkumused tuleb esitada Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledž Lihula mnt 12, 90507, Haapsalu. Pakkumuste esitamise tähtaeg on 30. mai 2013 kell 10.
Enampakkumisel osalemiseks tuleb tasuda tagatisraha summas 1260 eurot, mis peab olema laekunud hiljemalt 29.05.2013 Tallinna Ülikooli arvelduskontole 10002006943007 SEB pangas. Objekti vaatamiseks palume eelnevalt aeg kokku leppida.

Kontakt: Katri Loik, e-post katri.loik@hk.tlu.ee, telefon 4720240 (TLÜ Haapsalu Kolledž)

m
MAJANDUS

VALITI EESTI PARIMAD TOIDUAINED

Konkursi „Eesti parim toiduaine 2013” võitis M.V. Wooli marineeritud angersäga (vt pilidil järjest). Lisaks said kuldmedali Põltsamaa Felixi Pai kookose-ananassi smuuti (Ees-

ti parim mittealkohoolne jook 2013), Leiburi Kaerasüda (Eesti parim toit tervisele 2013) ja Liviko Vana Tallinn Winter Spice (Eesti parim alkohoolne jook 2013). **EPL**

Valitsus suunab euroraha tööhõivet ja haridust edendama

Järgnevat aastat euroraha peaks aitama tööle saada rohkem haritud inimesi.

Lauri Tankler
lauri.tankler@epl.ee

Kui paari kuu eest jõudsid Euroopa Liidu riigipead kokkuleppele, kui palju raha hakkab iga liikmesriik saama, siis eile kinnitas Eesti valitsus, kuidas riigile eraldatud 4,1 miljardit eurot järgmise seitsme aasta jooksul valdkondade vahel jaguneb.

Märksõnad on tööhõive, üldharidus, teadus- ja arendustegevus nii ülikoolide kui ka ettevõtete tasandil, energiatõhusus ja inimeste liikuvus. Aga need märksõnad olid tegelikult ka enne eilset teada – juba kaks aastat järjest on struktuurivahendite jaotamist arutatud eri ringkondades, kes kaardistasid Eesti vajadusi. Eile said arengu eri valdkonnad oma eelarveridadele ka konkreetset arvud (vt kõrvalolevat graafikut). Summad on nii suured, et neid on raske ette kujutada, kuid eile valitsuse heakskiidu saanud riigieelarvestrateegias on need ka detailsemalt lahti kirjutatud.

Kui jätta välja põllumajanduse otsetoetus – see on isenesestki suur summa – ja ettevõtete konkurentsivõime tõstmise, siis kõige enam võiks inimestele korda minna küsimus: kuidas saada tööle haritud inimesi? Just sellele küsimusele vastamiseks peaks tegelema enamik toetatud valdkondi.

Näiteks tööhõive ja tööhõivemise reformi jaoks on järgmise seitsme aasta jooksul struktuurifondidest plaanitud kulutada 170 miljonit eurot. Sotsiaalministeerium on juba paar aastat soovinud tööhõivemispensionite ja haigus-

lehtede süsteemi ümber kujundada niimoodi, et ka näiteks osalise tööhõive kaotusega inimene ei jääks tööturult liiga kauaks eemale ja ainult pensionist elama. Sealjuures tuleb välja töötada jätkusuutlik kindlustussüsteem, mis tagaks ka selle, et tööandjad kohandaksid töökohad puuetega inimestele. Kõik see aga nõuab raha – nii investeringuid kui ka väljaõpet.

Samal ajal parandaks tööhõivet ka laste- ja lastehoiukohtade loomine, et noored vanemad ei peaks liiga kauaks tööturult eemale jääma. Sarnast eesmärki täidab gümnaasiumihariduse reformi jaoks mõeldud 204 miljonit, millele lisandub veel 43 miljonit „õppe seostamiseks tööturu vajadustega”.

Rõhk üldharidusele

Rahandusministeeriumi eelarveala asekancleri Ivar Siku sõnusti ongi tööhõive ja hariduse kokkupanemisel üks ja seesama eesmärk – inimestesse panustamine ja investeerimine. Sikk nentis, et sellel eelarveperioodil on rohkem tähelepanu pööratud kutse- ja kõrgharidusele, mistõttu edaspidi rõhutatakse nimelt üldharidusele, selle kvaliteedi tõstmisele.

Gümnaasiumihariduse reformi jaoks on mõeldud 204 miljonit eurot.

Ühtegi konkreetset investeringuobjekti Siku sõnul hetkel veel laual ei ole. „Kui küsida, kas näiteks kõrghariduse jaoks mõeldud raha on juba mõne objekti jaoks ära planeeritud, siis vastus on „ei”, tõi Sikk näite. „Selle otsuse teeb ikkagi valitsus siis, kui komisjoniga on see läbi räägitud ja raha on olemas.”

Siiski märkis ta, et ideede

445 mln €
Konkurentsivõimeline majanduskeskkond
(turism, ettevõtjate areng, rahvusvaheliselt huvipakkuvad sündmused jne)

389 mln €
Keskonnahoid
(jäätmed, vesi, saaste vähendamine, looduse mitmekesisuse säilitamine)

311 mln €
Tööturg ja sotsiaalne turvalisus
(töövõimekindlustusskeem, puuetega inimeste töökohade kohandamine)

232 mln €
Energeetika
(alternatiivsed kütused, energiasäästlikkus)

181 mln €
Infoühiskond
(lairibataristu, avalikud e-teenused)

141 mln €
Rahvatervis
(haiglavõrgustik)

39 mln €
Pere- ja rahvastikupoliitika
(tugi puuetega lastele)

32 mln €
Siseturvalisus
(sh kliimamuutuse riskide maandamine)

29 mln €
Riigivalitsemine ja kodanikuühiskond

18 mln €
Lõimumine
(sh välisspetsialistide sissetoomine)

863 mln €
Maaelu ja regionaalareng
(toetused, investeringud, teadus- ja arendustegevus jne)

Seitsme aasta euroraha

Euroraha eesmärk on Eesti konkurentsivõime tagamine euroliidus, mistõttu näiteks välispoliitika, kaitsekulud, sport, kultuur ja emakeel ei kuulu toetatavate valdkondade hulka. Eesti sai Euroopa Liidult kokku 4,1 miljardit eurot, kuid reeglite järgi jääb osa sellest esialgu reservi ning kasutatav summa on umbes 3,8 miljardit eurot. Valitsus otsustab reservi kasutamise üle 2018. aastal.

Allikas: rahandusministeerium; graafika: Maret Müür

447 mln €
Transport
(raudteede kiiremaks tegemine, ühendus välisriikidega jne)

684 mln €
Haridus
(gümnaasiumireform, kõrgharidusreform, täiskasvanute koolitus, õppematerjalid jne)

KOMMENTAAR

Mis on jaotuse kandev idee?

Lauri Tankler
reporter

Mida selle jaotuse kohta kokkuvõtlikult öelda võib? Mis on selle mitmeaastase protsessi kandev idee? Ja kui kasutada kujundit president Toomas Hendrik Ilvese kõnest – kuidas see rahajaotus Eesti 2020. aastaks „valmis” teeb?

Avalikkuse eest veidi varjus tehtud jaotus tekitab küsimusi, sest summa on suur. Mis olid ühe või teise poole argumentid, kui nad soovisid kõrgharidusele vähem ja perearstidele rohkem anda? On teada küll, et osa tuleneb otseselt Euroopa Komisjoni soovistest Eestile, kuid rahajaotus peegeldab ikkagi teatud maailmavaadet. Eestil on seitsme aasta peale kulutada 4,1 miljardit eurot – see on igal aastal paarteist protsenti riigieelarvest. Osa-pooled peaksid näitama, milliste põhimõtete nimel vaieldi.

nimekiri, kuhu raha suunata, on olemas. „Seal on nii sisekaitseakadeemia kui ka sellel perioodil rahast ilma jäänud kunstiakadeemia ning muusika- ja teatriakadeemia, aga kuna raha maht on selles valdkonnas väiksem, tuleb igal juhul teha valikuid,” ütles ta.

Kõigis valdkondades on ministeeriumitel olnud hulk ettepanekuid, kuhu võiks euroraha suunata, ning kokkuvõttes ületasid soovid võimalusi rohkem kui kahekordselt. „Minu jaoks positiivselt üllatavalt ei käinud kabinetiarutelud niimoodi, et „mina tahan seda investeringut teha ja ilma selleta ma ei lepi”, kirjeldas Sikk läbirääkimisi. „Hinnatakse ikkagi seda, et tähtis on tulemus ja tulemuse saavutamiseks on vajalik mingi investering.”

Kindlasti tuleb ära märkida, et eile valitsuses heakskiidu saanud arvud võivad veel muutuda ja tõenäoliselt mingil määral muutuvadki. Üheks põhjuseks on just see, et Euroopa Parlament pole veel eelarvekava heaks kiitnud – ent tõenäoliselt Eestile eraldatud summa väga palju ei muutu. ●

DILARKASVUHOONED

KEVADISED UUDISASJAD

KASVUHOONETE MÜÜGIKESKUS

Naaritsa 1, Karjaküla alevik, Kella vald, Harju maakond

Hulgiostu võimalus

Dilar Kasvuhooned OÜ info@kasvuhoone.ee Tel. (+372) 58 802 482
www.kasvuhoone.ee

a

ARVAMUS

MAKSUMAKSJATE AUTAHVEL

Õiges kohas tänava ületajate pilte ei ole üldiselt kombeks autahvli-panna. Ka seaduskuulekat maksukäitumist tuleb pidada iseseestmõistetavaks normiks. Kuid teades, kuivõrd oluline on riigi jaoks maksude laekumine, tasub mõelda ka sellele, kuidas paremini tunnustada ühiskonna väärtuste kasvatajaid.

ERIK GAMZEJEV (PÕHJARANNIK)

ŠOTI ISESEISVUS JA ŠOTI RAHA

Iseseisev Šotimaa peaks kindlasti pidama valuutaliitu kuulumise plaani. Mina isiklikult olen selle poolt, et me võtaksime kasutusele Norra krooni. See on majanduslikult mõttekas ning ajaks [Briti] rahandusministri, turud ja EL-i vägevalt segadusse. Teen, muidugi nalja. Teatud piirini.

IAN BELL (THE HERALD)

TAANI ÕPETAJATE STREIK

Taani mudel ei saa tähendada, et töötajate töötingimused lähevad ainult paremaks.

MICHAEL ZIEGLER, TAANI ÕPETAJATE TÕOANDJA KOMMUNERNES LANDSFÖRENINGI ESINDAJA (EUOBSERVER.COM)

VÕIMU kindlustamiseks matkivad erakonnad rahastamisküsimustes üksteist

Raskelt ravitav kollektiivne amneesia

Ivar Tallo

politoloog

Ühel ilusal 1998. aasta maikuu-hommikul helises telefon ja kui sellele vastasin, siis kostis torust: „Mina olen Luukas, Aadu Luukas.” Tunnistan ausalt, et see nimi ei öelnud mulle tolal palju, sest Eestimaa tegelik elu oli mulle suhteliselt võõras. Olin nimelt üks varajasi „talente”, kes välismaailma võludest hoolimata oli Eestisse tagasi pöördunud.

Nõustusin Luukase, tollase suurettevõtjate assotsiatsiooni presidendiga koostama ja pärast mitte eriti pikka vestlust politoloogist, riigijuhtimisest ja Tartu ülikoolist tuli pakkumine aidata formuleerida assotsiatsiooni seisukohtad ning analüüsida eri erakondade programmiliste seisukohtade sobivust ettevõtjate huvidega.

Tegevuse eesmärk oli kooskõlastada assotsiatsiooni liikmete seisukohti enne 1999. aasta parlamendivalimisi, et muuta erakondade rahaküsimine kuidagi mõistuspäraseks. Kuna olin andnud just Marju

Lauristinile nõusoleku astuda Mõõdukate (tänapäevase Sotsiaaldemokraatliku Erakonna) liikmeks, siis informeerisin oma vestluskaaslast sellest ja küsisin, kas see on neile probleemiks. Vastus, mida tänases kultuuriruumis ilmselt enam ei kuuleks, oli: „Ei, kui see ei ole teile probleemiks.”

Ära kuulamine trikoovoorus

Luukase initsiatiiv kulmineerus erakondade esindajate ära kuulamisega trikoovoorus, kus iga potentsiaalselt riigikokku jõuda võivat erakonda esindasid nende esimehed pluss veel keegi erakonnast, enamasti peasekretär. Selle ja ka teiste assotsiatsioonisiseste arutelude tulemusena otsustati erakondade ühine rahastamine, kus Reformierakond

Ettevõtjad „ostsid” endale põhimõtteliselt võimaluse saada ära kuulatud.

kui ettevõtjate lemmik sai kõige rohkem ja Isamaaliit veidi vähem ning näpuotsaga said ka Mõõdukad, kes hakkasid tollal Rahvaerakonnaga leibast ühte kappi panema. Ettevõtjatele jäi muidugi ka võimalus erakondi ja kandidaatide eraldi rahastada ning seda paljud tegidki.

Meenutan seda lugu sellepärast, et täna tundub ühiskonda valdavalt kollektiivne amneesia küsimustes, mis olid Eestis arengule vägagi tähtsad. Viimase 15 aasta dünaamikast

teadmata ei ole võimalik praegust olukorda parandada.

Suurettevõtjate tollane initsiatiiv oli minu hinnangul vägagi progressiivne, sest juba siis oli selge, et ilma rahata pole võimalik mõistuspäraselt poliitikat teha. Üheskoos erakondi rahastades väljendasid ettevõtjad oma ühiseid huvisid ja vähendasid ise seda ohtu, et üks või teine neist eraldi konkreetse teene vastu midagi nõudma hakkaks. Ettevõtjad „ostsid” endale põhimõtteliselt poliitikute tähelepanu ja võimaluse saada ära kuulatud ning mõistsid vähemalt selles seltskonnas kollektiivselt hukka kuulujuttudel põhineva Keskerakonna kohalikul tasandil toimiva 10%-se *kick-back*'i praktika (termin tähistab altkäemaksu – toim).

Poliitikutega suhtles tollal muidugi veel palju seltskondi, kuid otsesest käsi-peseb-kättolukorda polnud riigi tasandil märgata, kui jätta kõrvale tulumaksureformi teema ja seegi tõi kasu mitte ühele inimesele, vaid kõigile ettevõtjatele. Minu hinnangul oleks otsene äraostmine olnud küllaltki keerukas ettevõtmine, sest tegevpoliitikas olid kõik üksteisele konkurendid ja vaatasid väga hoolikalt mitte ainult teiste erakondade juhtide, vaid ka omaenda näppudele. Erakondadele mõeldud raha jõudis erakonda, nagu ilmselt nüüdki.

Sellise rahastamise probleemid, mis hilisemat erakon-

naelu dünaamikast negatiivselt mõjutasid, olid eelkõige seotud raha hankijate piiratud ringiga ja sellest tuleneva mitteformaalse võimuga erakonnas. Hiljutine endise justiitsministri Kristen Michali (Reformierakond) juhtum on väga sarnane sellega, mis juhtus kunagise majandusministri Mihkel Pärnojaga (Mõõdukad). Kui nad sattusid avalikkuse kriitikatule alla, siis olid erakonnad nõus pikka aega ohverdama oma reitingut, selmet inimest tule alt ära viia, just sellepärast, et mõlemal juhul olid erakondade juhid neile rahastamise võtmeisikutele väga palju tänu võlgu.

Rahata ei saa

Ettevõtjatega suheldes on läbi aastate kuulda olnud, kuidas poliitikud pole nende arvates küllaldaselt arvestanud ettevõtjate seisukohti. Millalgi selle sajandi alguses oli kuulda isegi sellisest naljakast Reformierakonna ähvardamisest, et kui nad paremini käituma ei hakka, siis viivad ettevõtjad nende kontorile liisitud mööbli minema. Hiljem oli ilmselt just Res Publica erakondade riigieelarvest rahastamise mitmekordse suurendamise taga soov vähendada rahastajate mõju erakonna poliitikale, sest poliitikud ei ole enamasti tahtnud olla rohkem „äraostetavad” kui just poliitilise võimu saavutamiseks vaja. Aga raha on selleks vaja, sest iga püsivalt tegutseva organisatsiooni tegevuse aluseks on palgatöö ning poliitilistele kampaniatele vajalik eetriaeg ja lehepind maksavad palju.

Sellisele sajandivahele iseloomulike erakondade rahastamisele oleks mitmekordselt suurenenud riigieelarvest rahastamine pidanud lõpu tegema, aga nagu kõik lehelugejad on märganud, pole seda kahjuks toimunud. Vanarahva tarkus, et süües kasvab isu, kehtib ka poliitikas ja erakondade kulutamise võime on poliitikute arvates otseses seoses valimiskampaniate eduga.

Just sellepärast on paljudes riikides mindud erakondade rahastamises selles suunas, et piiratakse rahakulutamise võimalusi, näiteks keelatakse reklaam ühes või teises meediakanalis. Aga võim on magus ja erameedia kanalite omanikel on majanduslikud huvid ning selle kompoti tulemusena lei-

tavad poliitikud alati võimalusi avalikkuse survele kehtestatud reeglite kõrvale hiilida.

Iseseisvate järelevalveorganite ja sõltumatu ametnikkonnaga riikides on selline rahastamisreeglite kõrvale hiilimine keerulisem ja poliitikute risk suurem, nagu on näha kasvõi viimase kahe Prantsusmaa presidendi või kunagise Saksamaa kantsleri Helmut Kohli kriminaalajast. Eesti poliitikud läksid vaikselt seda teed, et võtsid erakondade ebaseadusliku rahastamise kriminaaliseerimise erakondade rahastamise seadusest 2011. aastal üldse välja.

Poliitika, raha ja võim on alati seotud. Demokraatliku ühiskonna mehhanismid peaksid aga kindlustama selle, et võimukeskusi, kes erine-

Poliitbroilerid said õppetunni, et tegelikkust tuleb eitada võiduka lõpuni.

vaid huvisid esindavad, oleks palju ja et kõik peaksid kinni ühiselt kehtestatud mängureeglite. Väljastpoolt tänasele Eesti parteielule vaadates tundub aga, et tegelikult jäeti eelmisel kümnendil erakondades kehtima liiga palju sellest praktikast, mis iseloomustas Eesti poliitikat 1990. aastatel.

Maffialik vaikumiskodeks

Pidev Keskerakonna ja Reformierakonna vastandumine, mis vaheldus nende ikka ja jälle „mitte kunagi enam” teineteise leidmisega, ning Res Publica „äraostmatute” avalikkusega manipuleerimine tekitasid moraalse allakäigutrepit, kus hakati võimu saamiseks ja

selle kindlustamiseks üha rohkem üksteist matkima. Erakondadele lisaraha hankimine ja selle legaliseerimine muutus ambitsioonikatele noortele ja mitte nii noortele omamoodi lojaalsuse proovikiviks. Võimu taotlemisel jäi järjest rohkem tagaplaanile see, et võimu eesmärk peaks olema Eesti elu paremaks muutmine.

Nii iseloomustabki tänast erakonnapoliitikat ühtne vaikumismüür ja poliitikute pidevalt kasvav rahavajadus. Poliitilise süsteemi kollektiivne mõistuspärasus on asendunud instrumentaalse ratsionaalsusega raha hankimisel.

Poliitilise eliidi seas pole kusagil näha tahet seda olukorda muuta, sest see on juba nii paljudele Eesti poliitikutele edu toonud. Selle asemel on järjest rohkem märgata kahestunud diskursust: üks on ühiskonnale tarbimiseks ja teine pühendunute omavahelise arusaamise kinnistamiseks.

Reformierakonna varjatud rahastamise päevavalgele toonud Silver Meikar rikkus eelmisel aastal rahastamise *omerta*'t (maffia vaikumiskodeks – toim) ja sai karistada. Tänapäevased poliitbroilerid said sellest kindlasti õppetunni, et suu tuleb kinni hoida ja informeeritud arutelul asemel tuleb tegelikkust eitada võiduka lõpuni. Kollektiivse amneesia tingimustes pole aga ühiselt parandamine kui demokraatliku poliitika eesmärk teostatav. Nii jätkub võimu kontsentreerumine, mis ohustab Eesti arengut. •

Ivar Tallo oli 1999–2001 riigikogu liige

HILLAR METSA METSIK MAAILM

Ajalugu: 1999. ja 2003. aasta riigikogu valimiste tulemused

Erakond	% häältest	mandate
1999		
Keskerakond	23,4%	28
Isamaaliit	16,1%	18
Reformierakond	15,9%	18
Mõõdukad	15,2%	17
Koonderakond	7,6%	7
Maarahva Erakond	7,3%	7
Ühendatud Rahvapartei	6,1%	6
2003		
Keskerakond	25,4%	28
Res Publica	24,6%	28
Reformierakond	17,7%	19
Rahvaliit	13,0%	13
Isamaaliit	7,3%	7
Sotsiaaldemokraatlik Erakond	7,0%	6

k
KULTUUR

TÄNA JAZZKAAREL

Tallinnas Nokia kontserdimajas jagatakse kell 19 Eesti Jazziauhinad, järgneb festivali peaesineja Charles Lloyd New Quarteti kontsert (pildil Lloyd). Merepaviljonis esineb kell 22 USA vokaalseptett

Naturally 7, NO99 Jazzklubis kell 22 duo Tiit Kikas & Andre Mergethaler. Võru Kultuurikeskuses Kannel kuuleb kell 19 Serbia kitarritriot Balkan Strings. Kogu kava: www.jazzkaar.ee EPL

CHILDREN OF BODOM TULEB NOVEMBRIS

Põhjanaanab raskeroki suur-nimi Children of Bodom annab oma kodulehel värskes tuuri-graafikus teada, et tänavuse esinemistsükli viimane kontsert toimub 29. novembril Tallinnas

Rock Cafés. Ringkäik Euroopas aitab müüa juuni alguses ilmutavat plaati „Halo of Blood”, mis on ansambli kaheksas stuudio-plaat. Children of Bodom pole varem Eestis esinenud. EPL

Pianist Hiromi Uehara mängib nagu jumalanna ja rokib nagu pörguline

Portree

Mart Niineste
muusikatoimetaja

„Ma ei tea, mida tähendab normaalne, olen muusika ja klaveri järele hull. Fookus on oluline,” ütles Hiromi Uehara.

Jaapani pianist, kes kohtus ja mängis juba 17-aastaselt klaveri- ja süntesaatorilegendi Chick Coreaga ning kirjutas noore helilooja käecharjutustena muusikat Nissani ja teiste Jaapani suurfirmade reklaamidele, on kutsutud oma (Youtube'i aknastki tajutavas) hulluses Jazzkaarele Charles Lloyd'i ja Gregory Porter'i kõrval peaesinejaks.

Hiromi meenutab, et Chick Coreaga kohtumine tähendas igal sekundil õppimist. Tema endagi džäss on sama laadi – post-bop-jazz-fusion, ütleb Wikipedia. Ning Corea sarnaselt mängib ka Hiromi vaheldumisi või korruga klaverit ja süntesaatorit. Ning mootorrattaste või elektrikitarride sarnaselt on ka Hiromi muusikas tunda, kuidas jaapanlastele omane meist-

ritelt õppimine ja õpitust oma ning meistri väärilise asja loomine läheb heas mõttes üle võlli – hüsteerilisele *bop*'i meloodiale klaveril võib järgneda progerokile omaste seadelaendustega vahekoht, millele järgneb paar *funky* takti basskitarril, et klaverikäigud, nüüd juba süntesaatoriga kahasse, tagasi *bop*'i radadele pöörduksid.

Vaimustus elektrikitarrist

Ma ei välista (kuna ei taibanud otse küsida), et oma ekstaatilises lavaliikumises võtab ta selle kõige juures snitti noorelt Jerry Lee Lewiselt. Ning seejuures on tema mängutehnika ja tunnetus täpselt sellised, et sarna-

Ka Hiromi tehnika ja tunnetus on nii hea, et võiks kahtlustada sobingut kuradiga.

selt Paganiniga võiks ka tema puhul kadedam kaader kahtlustada kokkulepet kuradiga.

„Kuulamine on parim viis õppimiseks. Algul muidugi kopeerid. See on, nagu õpiks rääkima – kõigepealt vanema te pealt, siis sõprade pealt ja

Tänavuse Jazzkaare üks peaesinejaid on noor Jaapani pianist Hiromi Uehara. Foto: Sakiko Nomura

lõpuks jõuad oma keelekasutuseni,” ütleb Hiromi.

Süntesaatorite poole hakkas teda tõmbama siis, kui ta vaimustus elektrikitarrist, selle võimalustest. „Tahtsin ka samamoodi saundi venitada ja neid varieerida, nagu nemad teevad,” viitab ta kitarrifektide imelisele maailmale, kuhu teda omal moel viib punane süntesaator Nord Lead musta kontsertklaveri kaanel.

Corea pani põntsu

Aga kuidas see kõik algas? Hiromi ütleb, et talle meeldisid klaverihelid ja vanemad lasid lapsel valitud teed minna. „Mu ema ei sundinud mind klaverit mängima ja see polnud ka tema unistus. Ta lihtsalt arvas, et muusikaga tegelemine on kasvavale lapsele hea,” sõnab ta.

Chick Coreaga kohtumine pani Hiromile heas mõttes põntsu ja tema muusikaõpingud jätkusid Bostonis Berklee muusikakolledžis, kus ta mentor oli üks maailma tippudest – Ahmad Jamal.

Jamal on Hiromi kohta öelnud: „Hiromi muusika koos tema erilise sarmi ja hinges-tatusega aitas tal tõusta enneolematutesse muusikalistesse

kõrgustesse.” Veel enne lõpetamist sai neu lepingu USA maineka plaadifirmaga Telarc ning 2003. aastal ilmus debüütalbum „Another Mind”, mida esimese hooga müüdi ainuüksi Jaapanis 100 000 ja see pälvis Jaapani aasta plaadi auhinna.

Teine heliplaat „Brain” (2004) võitis peale kuldalbumi tiitli veel pool tosinat mitmesugust auhinda. Kuid jätkem statistika, muusika pole sport või päevapoliitika. Mainime veel lõpetuseks, et tema seni viimane stuudioalbum „Move” ilmus mullu ja Youtube'is on peale kõige muu ka üks Chick Coreaga kahasse mängitud Gershwin'i loo „Summertime” vahva tõlgendus. *Live*'is saab Hiromit kuulata homme. ●

KLAVIPILLIVIRTUOOS

Hiromi Uehara

Sündinud 26. märtsil 1979

- Välja andnud kaheksa sooloplaati.
- Tema esinemistest on ilmunud neli DVD-d.
- Hiromi: The Trio Project esineb homme kell 18 Jazzkaare Merepaviljonis.

Lummav „Quando” Jazzkaarel

Arvustus

Priit Pruul
kriitik

Pealinna vihmamärg ja tuulest räsitud sadamaala löi trompetist Fabrizio Bosso etteastele omapärase konteksti.

Sel ajal, kui väljas mürgeldasid kevadised tuuleiilid, las kis Jazzkaare Merepaviljonis itaallaste kvartett kuuldavale sulneid meloodiad, nende selja taga filmilinal veiklemas liikuvad pildid, mis üheskoos viisid kuulaja-vaataja ristlemale piki Itaalia rannikut külgevaide mägitseid.

Lihtsast ja pretensioonitus retrohõngulises etteastes oli klassi ja helilooja klassikuid ning kui end tõeliselt muusikasse sisse hingasid, mõistsid, et tegelikult ei vaata sa juba mõnda aega Itaalia kinoklas-

Hedvig Hanson paistab silma stabiilsusega. Foto: Rene Jakobson

sikat (Dino Risi „Il sorpasso”) – näed, aga ei vaata.

Fabrizio Bosso mängus pole mingit märgatavat tulusust ega ülepulbitsevat temperamenti – pigem võluvalt blufitud lodev minnalaskmine kui jäik ja akadeemiline keerutamine noodipaberil. Isegi kõikevõimalike Eesti sildi- ja lõkkepidude kohustuslikku reper-

tuari kuuluv „Quando” pole pärast selle kirjutamist ilmselt kunagi sedavõrd lummavalt ja ajastuutruult kõlanud.

Hansonil üllatustevaba plaat

Hedvig Hanson on arvatavasti kõige turvalisem valik teel džässmuusika juurde ning paljudel polegi väga tahtmist sellest punktist edasi astuda.

Üks on aga kindel – Hanson on stabiilne. Ei üllata, aga ka ei kurvasta. Peamiselt uue plaadi lugudest koosnenud kava õlitatult käima lükkamine võtab veel mõne *live*'i jagu aega, aga see muusika on ikkagi peasjalikult Hansoni nägu ning keerleb tema artistipersooni ja vokaali ümber.

Ehk õige pisut ebalev oli see, mis lavalt publikusse jõudis ning klaveri ja vokaali domineerimisel pääsesid ülejäänud instrumendid piisaval määral esile ainult soolode ajal. Kohati tundus, et Hanson kasutab pikkadel nootidel liialt *vibrato*'t ning teatud hetkedel oli seda juba selgelt liiga palju.

Üldiselt oli loodud üks kena ja sõbralik tervik, mille ülesanne ei olegi ju tegelikult üllatada, vaid pakkuda kindlaid muusikalisi väärtusi, stabiilset kulgemist. Nagu Hanson ise ühe loo puhul mainis, siis head ja hästi esitatud est-raadi ei ole kunagi liiga palju – ilmselt on tal õigus. ●

25. aprill 2013

Iga 30. eestlane on AIDS suhtes immuunne

EESTI EKSPRESS
SÕLTUMATU NÄDALALEHT

EMA SALALINDISTUS PALJASTAS

sotsiaaltöötaja pettuse

Eksklusiivintervjuu Apple'i kaasasutajaga:
nutividinad toodavad stressi ja muret

Reisikaart

	RIIK	AEG	HIND	TRANSPORT, MAJUTUS, LISAINFO	FIRMA
IDA-EUROOPA	Ungari (7 päeva)	2013. a.: 7.-13.07; 20.-26.07; 4.-10.08; 19.-25.08; 22.-28.09	7.07: al. 209 € 20.07: al. 209 € 4.08: al. 239 € 19.08: al. 206 € september: al. 199 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s. Mitte ühtegi ööbimist bussis! Hotell *** lisatasu eest. Info: Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Ungaris! 2 päeva Budapestis (Buda loss, Vajdahunyadi lossikompleks, Gellerti mägi, Kalameeste bastion jpm), Szechenyi – Euroopa üks suurimaid termaalvee basseineid komplekse, kolm linna Doonau kallastel: Esztergom, Visegrad, Szentendre – eestikeelsed linnaekskursioonid hinna sees. Osadel sõitudel busi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Tšehhi (7 päeva)	2013. a.: 12.-18.05; 12.-18.06; 29.06-5.07; 14.-20.07; 26.07-1.08; 11.-17.08	mai: al. 186 € 12.06: al. 196 € 29.06: al. 176 € 14.07: al. 206 € al 26.07: al. 196 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss Majutus: hotell ** (kahene majutus; WC, dušš igas toas) h/s Mitte ühtegi ööbimist bussis! hotell *** lisatasu eest Bohemian Travel: kvaliteedistandard Ida-Euroopa reisele. Mitte ühtegi ööbimist bussis! 3 päeva Tšehhis! Praha, Karlovy Vary, Kutna Hora - kõik linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel busi viimasel istmereal allahindlus 14 €	BOHEMIAN TRAVEL Pronksi 3, 3. korrus tel. 640 3928 info@bohemiantravel.ee www.bohemiantravel.ee
	Türgi	2013. a.: Igal nädalal perioodil 9. aprill - 26. oktoober	al. 436 € (reisija kaheses toas)	Transport: Otselend Tallinn - Antalya - Tallinn. Bodrumisse lend on ümberistumisega Vilniuses. Majutus: Hotellid kõik kategooriad, kõik toitlustustüübid. Info: Pakutavad kuurortid: Antalya, Alanya, Belek, Side, Kemer, Bodrum. Hinnas: majutus 7 ööd, kõik hinnas toitlustus, transferid lennujaam - hotell - lennujaam, eesti keelse esindaja vastuvõtt. Eesti keelsed ekskursioonid lisatasu eest. Reise kestvus vastavalt soovile 7 kuni 14 päeva.	ESTLIVE TRAVEL Tel: 24/7 6555800 Tallinnas: Odra tn. 16, II korrus. Tel: 6554511 E - R 10.00 - 17.00 Raplas: Rappeli Keskuses, Tel: 4894402 Narvas: Fama keskuses, Tel: 3579339 Kohtla-Järvel: Vironia keskuses, Tel: 3362699 info@estlive.ee; www.estlive.ee
	Bulgaaria	2013. a.: Igal nädalal perioodil 19. mai - 15. september	al. 350 € (reisija kaheses toas)	Transport: Otselend Tallinnast Varnasse ja Burgasesse. Majutus: Hotellid kõik kategooriad, kõik toitlustustüübid. Info: Pakutavad kuurortid: Varna (Kuldse Liivad), Burgas (Päikese Rannik). Hinnas: majutus 7 ööd, hommikusöögid, transferid lennujaam - hotell - lennujaam, eesti keelse esindaja vastuvõtt. Eesti keelsed ekskursioonid lisatasu eest. Reise kestvus vastavalt soovile 7 kuni 14 päeva.	ESTLIVE TRAVEL Tel: 24/7 6555800 Tallinnas: Odra tn. 16, II korrus. Tel: 6554511 E - R 10.00 - 17.00 Raplas: Rappeli Keskuses, Tel: 4894402 Narvas: Fama keskuses, Tel: 3579339 Kohtla-Järvel: Vironia keskuses, Tel: 3362699 info@estlive.ee; www.estlive.ee
LÕUNA-EUROOPA	Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 11.-19.05; 8.-16.06; 2.-10.07; 21.-29.07; 3.-11.08; 18.-26.08; 13.-21.09; 19.-27.10; 19.-27.10*	mai: al. 298 €; juuni: al. 309 €; 2.07: al. 329 €; 21.07: al. 304 €; 3.08: al. 289 €; 18.08: al. 298 € september: al. 298 € oktoober: al. 299 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel busi viimasel istmereal allahindlus 14 € 19.-27.10.2013. - lisareis koolidele. IGA 12. KOHT TASUTA!	LA STRADA Pronksi 3, 3 korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Põhja-Itaalia (9 päeva)	2013. a.: 10.-18.07; 22.-30.07; 17.-25.08; 28.09.-6.10	10.07: al. 345 € 22.07: al. 365 € 17.08: al. 319 € september: al. 309 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev. Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Milano, Garda ja Como järved, Bellagio, Sirmione, Verona, Veneetsia, Murano ja Burano saared, Trieste – eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel busi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3 korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
	Rimini puhkusereis (12 päeva)	2013. a.: 28.05.-8.06; 14.-25.06 30.06.-11.07; 17.-28.07 2.-13.08; 18.-29.08; 5.-16.09	28.05: al. 319 € 14.06: al. 355 € al. 30.06: al. 379 € 2.08: al. 398 €; 18.08: al. 396 € 5.09: al. 359 €	Transport: kõigi mugavustega reisibuss. Majutus: hotell ** (kahene majutus, WC/dušš igas toas), hommikusöögid iga päev - hinna sees. (hotell *** + õhtusöögid lisatasu eest) Info: Mitte ühtegi ööbimist bussis! Rooma, Vatikan, Firenze, Pisa, San Marino, Veneetsia - eestikeelsed linnaekskursioonid on hinna sees. Osadel sõitudel busi viimasel istmereal allahindlus 14 €	LA STRADA Pronksi 3, 3 korrus tel. 640 3929 info@lastrada.ee www.lastrada.ee
AASIA	INDIA, India Pärl - „Väike Tiibet“ rigreis (Himaalaja mäestik) ja „Kuldne Kolmnurk“ ringreis	2013. a.: „Kuldne Kolmnurk“ 3. - 11. august 2013 India Pärl - „Väike Tiibet“ 12. - 21. august	„Kuldne Kolmnurk“ 1499 € „India Pärl - Väike Tiibet“ 1899 € Hinnad reisija kohta kaheses toas.	Transport: Lend Tallinn - Helsingi - Delhi. Indias kohapeal buss. Majutus: Majutus 3* hotellides koos hommiku- ja õhtusöökidega. Info: Avage oma meeled! India on miljonite jaoks vatupandamatu jõuga, see on maa, mida on nimetatud inimkonna hälliks, ajaloo emaks ja legendide vanaemaks. Ringreiside hinnas on transport, majutus, hommiku- ja õhtusöögid, ekskursioonid, eestikeelne reisisaatja. Vaata täpsemat infot kodulehelt või külasta meie büroosid.	ESTLIVE TRAVEL Tel: 24/7 6555800 Tallinnas: Odra tn. 16, II korrus. Tel: 6554511 E - R 10.00 - 17.00 Raplas: Rappeli Keskuses, Tel: 4894402 Narvas: Fama keskuses, Tel: 3579339 Kohtla-Järvel: Vironia keskuses, Tel: 3362699 info@estlive.ee; www.estlive.ee

JAANIPÄEV BAIKALI ÄÄRES	20.-29.06.2013	1390.-
ISLANDI SEIKLUSREIS	04.-14.07.2013	1290.-
BORŽOMI MATKAREIS	19.-27.07.2013	990.-
BAIKALI AVASTUSRETK	01.-11.08.2013	1590.-
ASSOORIDE MATKAREIS	16.-27.08.2013	1290.-
AUSTRIA MATKAREIS	06.-14.09.2013	990.-
FANI MÄESTIK	05.-18.09.2013	1990.-
ARMEENIA RINGREIS	08.-15.09.2013	1190.-
KORSIKA MATKAREIS	19.09.-03.10.2013	990.-
ANNAPURNA MATK	24.09.-14.10.2013	1590.-
HIMAALAJA MATKAREIS	20.10.-01.11.2013	1490.-
GRUUSIA SÜGISREIS	04.-12.10.2013	990.-
AASTAVAHETUS HIMAALAJAS	21.12.-02.01.2014	1590.-
LÕUNA-INDIA PÜHAD PAIGAD	19.12.-06.01.2014	1790.-

SANDBERG REISID

tel 56 566 814
Gonsiori 21, Tallinn
info@sandberg.ee
www.sandberg.ee

Tule talgutele, leiad laulupeo!

4. mail 2013 toimub üle Eesti taas ühine talgupäev. Pane sinagi end talgutele kirja www.teemeara.ee

●●● EestiPäevaleht

Urmo, talguline:

Tõtt-öelda on talgupäevast minu jaoks saanud midagi sellist nagu laulupidu, valimised või jõulud koos perega, mille puhul ma ei küsi endalt iga kord uuesti, et kas või miks minna – see on kuidagi loomulik. Aga kui keegi teine küsib, siis ilmselt on kõige täpsem vastus, et see on üks kindla peale väga toredasti veedetud päev ja seejuures teistsugune kui tavalised tööpäevad.

EESTI PÄEVALEHT
USA-S

HUNT TWITTERIS

„New York City börsi majas koos Euroopa meeskonnaga,” oli Margus Hunti Twitteri kontol viimane postitus enne eile öösel alanud NFL-i draft'i esimest ringi. **EPL**

HUNDI PLUSSID +

Margus Hundil on väga hea kiirendusvõime, ta suudab ründeliini kaitsjaid edukalt kinni võtta. Tal on hiilgavad füüsilised parameetrid ja ta oskab kasutada oma keha vastaste blokeerimiseks. Margus Hunt ei anna üheski olukorras alla, ta on intelligentne inimene, kes suudab mõelda, kuidas tegutseda õigesti ka pealtnäha lootusetus olukorras. **Nfl.com**

HUNDI MIINUSED -

Kuigi vastase mängujuhti suudab Hunt kaitsetöös hästi takistada, on tegemist siiski veel väga kogenematu mängijaga, kellel on oma suuruse tõttu raske mõjule pääseda. Lisaks on

ta juba 25-aastane ning vähesed jalgpallikogemused võivad tema karjääri alguses ebasoodsas suunas mõjutada. Tema liinikaitsel on puudulik. **Nfl.com**

NFL-i juht: Hunt annab liigale vürtsi juurde

Eestlane ei tee saladust, et tema jaoks on eelista-tuim klubi kodulinna Dallase Cowboys.

Ave Maria Blithe
sport@epl.ee

Ameerika profjalgpalliliiga NFL-i juht Roger Goodell soovis draft'i-eelsel päeval New Yorgis toimunud noorte jalgpallifestivalil Margus Hundile edu. „Ameerika jalgpalli tippmeeskondadesse rahvusvahelise vürtsi lisamine on meie spordi jaoks suurepärane,” ütles Goodell.

Hudsoni jõe kaldal asuv spordikeskus Chelsea Pier sãras lõõskavas kevadpäikeses, kui algas draft'i-eelne üritus NFL PLAY 60 Youth Football Festival, kus tulevikulootused end esimest korda ametlikult koos näitasid ja grupi väljalititud lastega trenni tegid.

Ainus blond

Turvakontroll jalgpallistaadionil oli õnneks minimaalne, nii sättisin minagi end HBO Sportsi kaamera kõrvale ja jäin ootama. Sadakond piltnikku klõpsisid sportlaste iga

liigutust. Kui jalgpallistaarid lõpuks väljakule jõudsid, oli eesotsas terve trobikond tumedanahalisi poisse. Kaamerad klõpsisid ikka nagu kuulipildujad ja mina ootasin ainsat blondi poissi. Ja sealt ta tuli! Teistest meestest vähemalt pool meetrit pikem, meie oma vägilane!

Pärast näidismängu lubati draft'i kandidaadid murule ajakirjanike piiramisrõngasse. Maakeelne „Tere, Margus!” pani sangari viuhki ringi pöörama ja mõnusa jutuaajami-

Ja sealt ta tuli! Teistest vähemalt pool meetrit pikem, meie oma vägilane!

se käigus sain teada, et päev ja kogu NFL-i draft on Eesti noormehe sõnul „täitsa äge”.

„Kunagi ei tea, mis saatus ette on näinud,” vastas USA-sse kettaheitjana saabunud, aga nüüd hoopis Ameerika jalgpallis Eesti spordiajalugu tegev Margus Hunt küsimusele, kas ta aastaid tagasi sellist päeva oleks ette osanud aimata.

25-aastasena on Hunt 2013. aasta draft'i vanim kandidaat. Et ta nii lühikese aja jooksul on näidanud fenomenaalset progressi, on tunnustust tema erakordsest füüsisest ja andest. Ülejäänud draft'i-poisid on kõik jalgpalli mänginud kuuendast–seitsmendast eluaastast saadik.

Dallas meeldib väga

Eesti aja järgi möödunud ööl istus Margus koos perekonnaga Dallases televiisori ette, et teada saada, millisesse Ameerika linna ta järgnevateks aastateks kolima peab. Kui öösel saatus veel ei selgunud, tuleb täna seda korrata.

Hunt ise ei salanud, et praegune elukoht Dallas meeldib talle väga ning ta loodab, et tema värbajaks osutub legendaarne Dallas Cowboys. Samal üritusel viibinud Cowboysi president Charlotte Jones sel teemal vihjeid ei andnud. „Olen oma skautide käest Marguse kohta kuulnud palju positiivset ja oleks väga vahva, kui Margus tiimis oleks,” sõnas ta diplomaatiliselt. ●

Margus Hunt pakatas draft'i eel optimismist.

Foto: Ave Maria Blithe

Treener Hill: Hunti juhhib sisemine sund

Lõppenud ööl alanud draft'i eel ennustas Hundi treener Bert Hill talle suurt tulevikku.

Aet Sõvari
aet@epl.ee

Margus Hundil ülikoolimeeskonna kaitseliini treener Bert Hill mäletab, et kui Hunt Dallasesse tuli, hakkas ta kõigepealt Southern Methodisti ülikooli (SMU) kergejõustikutreeneri Dave Wollmani juures kettaheitetreeninguid tegema.

„Nägin teda kooliväljakul harjutamas ja ketast heitmas. Muidugi torkas ta kohe silma lihtsalt juba oma suuruse poolest. Mõtlesime jalgpallimeeskonna treeneritega mitu korda, et temast saaks meeskonda

hea täienduse. Eks temalt käidi mitu korda küsimas ka, kas ta ei tahaks ketast jalgpalli vastu vahetada, aga tookord olid kõik tema pingutused pühendatud olümpiale pääsemisele,” meenutab Hill.

Kuid siis asjaolud muutusid. Kui Hunt ülikooli juures treenima hakkas, oli lootust, et mõne aja eest SMU õppeprogrammist välja võetud kergejõustik naaseb sinna – eriti kui seal treenib nii paljulubav atleet nagu Hunt. Paraku nii ei läinud. Selle asemel pakuti Hundile võimalust ülikooli kõrvalt jalgpalli mängida.

Kui tihti juhtub, et tuleb keegi, kes pole kunagi elus Ameerika jalgpalli mänginud ja pääseb ülikoolimeeskonda? Bert Hill hakkab küsimust kuuldes naerma. „Seda ei juh-

Hillil on NFL-i kogemus

Bert Hill on SMU kaitseliini treenerina viimased viis aastat. Enne seda oli ta kaks hooaega Miami Dolphinsi NFL-i meeskonna füüsilise ettevalmistuse treener.

1990.–2000. aastal tuli tal treeneritööd teha veel teisegi tippmeeskonna, Detroit Lionsi juures, kus ta oli samuti ametis nii füüsilise ettevalmistuse kui ka kaitse- ja ründeliini treenerina.

Ta on töötanud ka teise Texase ülikooli, Texas A&M-i meeskonna treenerina, samuti andnud välja mitu raamatut füüsilise jõu ja ettevalmistuse treenimise kohta.

tugi! Aga Marguse puhul polnud otsustav mitte see, kui palju ta oli jalgpalli mänginud, vaid tema haruldane töösuhtumine. Ta on väga tõsine, pühendunud inimene: kui ta on otsustanud mingis asjas parimaks saada, töötab ta peatumatult selle nimel. See on üks tähtsamaid iseloomujooni, mis on Margust sellel alal edasi aidanud.”

Jagab kiitust

Treener Hill ei ole kiitusega kitsi. Tema sõnul on Margus hommikuti treeninguväljakul esimene ja lahkub sealt viimasena. Ameerika jalgpall on keerule mäng: esiteks äärmiselt jõuline ja agressiivne, teiseks paljude reeglitega, mida

pead hästi jagama, kui tahad sel alal läbi lüüa. Hundil kulus sisseelamiseks treeneri sõnul umbes pool aastat.

„Ta ei mängi nagu mees, kellel on ainult neli aastat kogemusi. Ta mängib nagu mees,

Margus on hommikuti treeninguväljakul esimene ja lahkub sealt viimasena.

kes on 20 aastat seda mängu mänginud,” ütleb Hill. „Kogematus ei ole tema puhul probleemiks. Temas lihtsalt on mingi sisemine sund olla parim.”

Treener Hill ei osanud ennustada, mitmendas draft'i voorus Margus valitakse ja mis meeskond võiks ta endale

napsata. Hill selgitas, et meeskondadel on erinev filosoofia: mõni jahib väärtuslikke mängijaid, et neid pärast vahetada, mõni jälle otsib kindlat mängijat kindla positsiooni jaoks.

Seejuures segavad meeskonnad ka vett: näiteks väljendavad enne draft'i suurt huvi mõne mängija vastu, et teised tiimid arvaksid, nagu jahiksid nad esimeses voorus teda, tegelikult aga napsavad hoopis mõne teise mängija. „Kõik tahavad spekuloida, kes kuhu läheb, aga tegelikult on seda võimatu ennustada. Kuid see teebki draft'ist nii huvitava vaatamängu,” nendib treener.

Mis meeskonda Hunt tema arvates hästi sobiks? „Teate, ükskõik millisesse meeskonda Margus maandub, temast saab igal juhul väga hea mängija,” kinnitab Hill veendunult. ●

ALIJEV KAOTAS TEISES RINGIS

Budapestis alanud judo Euroopa meistrivõistlustel alistas Elnur Alijev (– 60 kg) avaringis Küprose judoka Irodotos Kelpise, kuid kaotas teises kohtumises briti Ashley McKenziele. Täna on Eesti koondistest võistlemas varasem EM-i pronksmedali omanik Künter Rothberg (– 73 kg) ning kehakaalus kuni 81 kg Jevgeni Salejev ja Georgi Ladõgin. **EPL**

SOKK POOLFINAALIS

Sten-Timmu Soku koduklubi Olimpi alistas Gruusia korvpalli meistriliiga teises veerandfinaalmängus 117 : 77 TSU Tbilisi ja pääses poolfinaali. Sokk viskas 17 punkti. **Delfi Sport**

JAGOLE HÕBE

Soome võrkpallimeistrivõistlustel võitis Eerik Jago koduklubi Loimaa Hurrikaani hõbemedali, finaalis jäid nad 2 : 4 alla meeskonnale Kokkola Tiikerit. **Delfi Sport**

KANEPI KAOTAS

Kaia Kanepi (WTA 40.) pidi Marrakechis toimival WTA tenniseturniiril tunnistama teises ringis Luksemburgi tennisisti Mandy Minella (WTA 91.) 6 : 4, 3 : 6, 4 : 6 paremust. **Delfi Sport**

Poolakas Robert Lewandowski tõstis võimsalt oma turuväärtust

Robert Lewandowski
imelise mänguga astus Borussia suure sammu Londoni finaali poole.

Kristi Kirsberg
kristi.kirsberg@epl.ee

Pole vaja just erilist nutikust, et aimata, kuidas paljud maailma ajalehed eile oma jalgpallilood pealkirjastasid. Loomulikult: Robert Lewandowski – Madridi Real 4 : 1.

Tõepoolest, Dortmundi Borussia ründaja, kes veel nädala alguses kaebas, et vigastas viimases liigamängus Mainzi vastu jalga ning ei pruugi Meistrite liiga poolfinaali avakohtumises mängida, tõstis 90 minutiga oma turuväärtust miljonites eurodes. Poolakale jooksevad väidetavalt tormi Manchester United, Manchester City, Chelsea ja Münchener Bayern. Mõne aastaga on Poznani klubi keskparasest ründajast arenenud

Foto: AFP / Scanpix

Robert Lewandowski sai üleile õhtul neli korda juubeldada.

absoluutne tippmängija, kellest rohkem on tänava Meistrite liigas väravaid löönud vaid Cristiano Ronaldo, vastavalt kümme ja 12.

See oli kõigest viis aastat tagasi, kui Poznani peatreener, hilisem Poola koondise juhendaja Franciszek Smuda sõitis noort mängijat madalama liiga mängule vaatama. Veerand tundi pärast kohtumise algust

sõnas vihane Smuda Lewandowski agendile: „Ole nüüd hea mees ja maksa mu bensiniraha kinni. Kui ma oleksin tahtnud seisvaid puud vaadata, oleksin metsa läinud.”

Hinnang oli karm, kuid muutus kiiresti, kõigest mõne nädala pärast allkirjastas noormees Poznani klubiga 360 000-eurose lepingu. Kaks aastat hiljem liitus ta Borussia-

DORTMUNDI BORUSSIA 4
MADRIDI REAL 1

Meistrite liiga poolfinaal

Väravad: 8., 50., 55., 66 Robert Lewandowski – **43**. Cristiano Ronaldo
Kollased kaardid: **70**. Lewandowski – **54**. Sami Khedira, **64**. Mesut Özil, **90**. + **2**. Sergio Ramos
Korduskohtumine Madridis **30. aprillil**

ga ja oli siis juba väärt 4,5 miljonit eurot. 24-aastane Lewandowski tõstab intervjuudes alati esile oma perekonna rolli ja tuge. Tõepoolest, lähedased teavad, kuidas poega toetada, sest Lewandowski pere on üdini sportlik: tema nüüdseks meie seast lahkunud isa Krzysztof oli mitmekordne Poola meister judos ja ema Iwona mängis võrkpalli. ●

EESTI MEISTRILIIGA POOLFINAAL, I KOHTUMINE

KALEV/CRAMO – TYCO RAPLA 63 : 60

Kalev/Cramo: Tyshawn Abbott 17, Frank Elegar 15, Indrek Kaju-pank 10
Tyco Rapla: Illimar Pilk 13, Rait-Riivo Laane 10

Visketabavus: 36,7% – 36,1%, **lauapallid:** 42 – 29, **blokid:** 6 – 1

Rapla lõi meid rütmist välja

Alar Varrak

BC Kalev/Cramo peatreener

Eks me natuke pelgasime seda mängu, sest tulime raskest laagrast, kus rõhuasetus oli muudel asjadel. Aga Rapla oli väga hea, meie rütm ei olnud niisugune kui parimatel päevadel – nad löid meid rünnakul rütmist välja, kuid kaitses olime tublid. Väike

hirm meil tõepoolest oli, aga ma ei uskunud, et mäng nii põnevaks läheb. Midagi katastroofilist ma kolmepunktilises kaotuses ei näe. Kui järgmine mäng on samasugune, on seis juba noomimist väärt ja ohumärgid üleval. Meie vormikõver peaks üles liikuma. Kindlasti ei ole küsimus üksikutes mängijates, vaadake meie viskeprotsenti, samuti tegime 22 pallikaotust.

Mängupilt oli superluks

Indrek Ruut

Rapla Tyco peatreener

Peame tegema taotluse, et mängida ka VTB Ühisliigas, sest saime seal palliva meeskonna vastu korralikult hakkama, lastes neil visata ainult 63 punkti. Alustasime pehmel, samuti ei meeldinud mulle

kolmanda veerandaja algus, siis tuli ka see 10–12-punktiline vahe. Kuid võitlesime viimse veretilgani. Rünnakul on veel reservi, kohati tulid visked ebaloosulikeks välja. Annan oma meeskonnale viie punkti süsteemis hindeks viie. Mind huvitab isegi mängupilt rohkem, nii et superluks.

Tee talgupäeval töödega algust ja taotle toetust 5. maiks!

TEEME EESTI KORDA!

» Võta sõbrad kampa ja osale "Teeme ära!" talgutel 4. mail. Kui talgupäeval tekib lisamõtteid, mis vajaksid tingimata suuremat äratagemist, siis esita need konkursile.

» Maaleht ja Nordea Pank toetavad kuni kolme parimat ideed kokku 5000 euroga.

» Loe Maalehte, et olla kursis teiste ideedega ja kodumaal toimuvaga.

Toetuseks 5000 €!

Koos loome uusi võimalusi

Kampaanias osalemiseks täida hiljemalt 5. maiks ankeet, mille leiad aadressilt www.maaleht.ee/eestikorda. Kahe nädala jooksul pärast kampaania lõppemist valib Maaleht ja Nordea Panga esindajatest koosnev žürii 5–7 finalistit, keda ideedega lähemalt tutvumiseks ka külastatakse. Võitjad selguvad 31. maiks 2013.

Maalehte tellimine telefonil 680 4444 või e-postil klienditugi@lehed.ee.

kuulutus.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutusi saab anda internetis aadressil kuulutus.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

RAUDMEES 3
3D-s
12.00 14.10 15.15 16.25 17.20 18.25
19.30 20.30 21.35
A. Le Coq sviit: 15.00 (P) 16.00 (L) 18.00 (v.a. L) 21.00 (v.a. L)

SAMSARA
From creators of "Baraka" and "Chronos"
Shot entirely on 70mm film
25 countries
5 years
One unforgettable journey
12.05 (v.a. L,T) 13.30 (ainult L,T)
16.35 (v.a. L,T) 19.00

SAMMY 2
11.45 14.05 (v.a. L, P,T) 17.05 (L,T) 17.15 (ainult P)

NEW YORGI VARIJUS
13.35 18.30 21.25

ÕUDNE FILM 5
14.00 17.15 (v.a. L, P,T)
17.25 (ainult L, P, T)
19.40 21.45

MET OPERA LIVE: JULIUS CAESAR L 27. aprill 19.00 ja 28. aprill 12.00	KAAPERDAMINE K12 11.50 (R, P, N) 12.15 (L) 21.20 (P, T)
21 TÄIS! K14 15.10 (v.a. L, P, T) 19.35 (v.a. N) NB! Goblini tõlkega 15.10 (L, T) 21.55 (v.a. L, T)	KRUUDID PERE 3D EST 14.45 (v.a. L, P, T) 16.55 (P, K) 2D EST 11.40 14.35 (L, T) 3D RUS 11.25 (L, T) 12.15 (v.a. L, P, T) 13.55 (ainult L, P, T)
ELAVAD PILDID MS12 16.50 (v.a. P, E, K)	KURJAD HINGED K16 22.25
G.I. JOE: KÄTTEMAKS 3D MS12 19.15 (v.a. L, T, N)	KÕRVALMÕJUD K12 13.50 (R, P, T)
HIIGLASETAPJA JACK 3D MS12 14.15 (v.a. P, T)	LUDWIG II MS12 16.50 (P, E, K)
HÄDAABIKÖNE K14 11.50 (ainult E, K) 15.10 (P) 17.25 (v.a. L, P, T)	OLÜMPUS ON LANGENUD K12 12.30 21.20 (v.a. P, T)
IDENTITEEDIVARAS 16.30 K14	PÕGENEMINE PLANEEDILT MAA PERE 3D EST 11.55 17.05 (R, N) 2D EST 13.30 (ainult L, T) 3D RUS 17.05 (E) 2D RUS 11.35
KEHA 13.40 (v.a. R, P, T) MS12	

Coca-Cola PLAZA
www.forumcinemas.ee
mobile.forumcinemas.ee
INFO TELEFONILT 1182

SUUR JA KÕIKVÕIMAS OZ 2D 14.15 (P, T) MS6
TRANS 16.05 19.20 21.40 K14
UNUSTUS 14.05 (v.a. L, T) 15.40 (L, T) 18.45 21.30 MS12
VARJATUD KÄTTEMAKS 21.50 (v.a. L) K14
VIRU. VABADUSE SAATKOND 12.10 L
EELINASTUSED!
AARETEGA ON OK ainult 2. mai 19.15 MS12
MANIAKK ainult 2. mai 19.35 K14

*A. Le Coq Sviidi seansid tööpäeviti alates 17:00, nädalavahetustel ja pühadel 13:00
Piletihinnad: E-N ja reede kuni kl 18:00 tavapilet 4,50€/lastepilet 2,50€, 3D-pilet 5,00€/lastepilet 3,50€. E-N alates kl 18:01 tavapilet 5,00€/lastepilet 2,70€, 3D-pilet 7,00€/lastepilet 3,70€. Reede (alates 18:01), L-P ja riiklikel pühadel tavapilet 6,50€/lastepilet 2,90€, 3D-pilet 8,00€/lastepilet 3,90€. A. Le Coq Sviit E-N pilet 17€. R-P pilet 21€

TÄNA KINOS ARTIS:

ARTIS
KUNST ON KINOS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION

Väärikad kinohommikud
Daam koerakesega
Seansi juhatab sisse vene keeles Eduard Toman

Iga 5. seans TASUTA! 11:00

HANNAH ARENDT
15:00 | 19:10

SAMSARA
15:15 | 19:30

ROHKEM KUI MESI
17:15

RENOIR
21:35

26.04
Väärikad kinohommikud: Daam koerakesega 11:00
Viru. Vabaduse saatkond 11:00
Ludwig II 12:20 | 21:25
Thérèse Desqueyroux 13:05 | 17:20
www.kino.ee | Estonia pst. 9, Tallinn | Solarise keskus | Tel. 663 1380

www.kinosoprus.ee | Vana-Posti 8, Tallinn | Tel. 644 1919

TÄNA KINOS SÕPRUS:

KINO SÕPRUS

EUROPA CINEMAS
MEDIA-PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION
PARIS KINO - AASTAST 1955

ROHKEM KUI MESI
16:30

26.04
Rohkem kui mesi 16:30
Hannah Arendt 18:30
Samsara 21:00
Vaata kino Sõprus nädalakava www.kinosoprus.ee

ÕNNITLUS
Viiskümmend viis aastat koos eluteel, saatjateks armastus, ühine meel

SILVIA JA VALTER KRUUT
Smaragdipulmapäeval südamlikud õnnitlused kolmelt põlvkonnalt

TATJANA VIRULAINEN
Õnne sünnipäevaks!
Eesti Päevaleht

Kirjanike Maja
Kirjanike Maja musta laega saalis, Harju 1, Tallinn
1. mai kell 18.00
OLBRIVÖÖ
Kai-Mai Olbri 70
Sõnemaalingud: uut värvikirevat kogu "Täiskuu põhjatu kaev" esitlevad KAI-MAI OLBRI ja kirjastus Canopus.
Kõlamaalingud: Gourmet Duo koosseisus TÕNIS TÕÜR ja YVETTA RAID-UUSTALU.
Ettekandele tuleb autori kuus viisistatud luuletust.
Info telefonidel 6 276 410 ja 6 276 412
Pilet 2 eurot, (üli)õpilastele ja pensionäridele 1 euro

Danske Bank
New Standards

19.-28.04.2013

JAZZ

TÄNA Jazzkaarel!

26. aprill kell 19 Nokia Kontserdimaja
CHARLES LLOYD NEW QUARTET (USA)

26.04 kell 22 Merepaviljon
NATURALLY? (USA)

Piletid Piletilevi müügipunktides ja internetis www.piletilevi.ee. Charles Lloyd'i kontserdi piletid ka Ticketpro müügipunktides ja internetis www.ticketpro.ee. Jazzkaar info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO ERGO ●●● EestiPäevaleht

www.jazzkaar.ee

kuulutus.lehed.ee

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam. Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu – kõik ühest kohast! Reakuulutus saab anda internetis aadressil kuulutus.lehed.ee, e-postiga anni.koppel@lehed.ee ning kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Info telefonil 680 4506.

ROCCA AL MARE
EESTI VABAÕHUMUUSEUM
Ajal on lugu

KEVADLAAT

1. mail kell 10-16
Eesti Vabaõhmuuseumis

Kodumaine käsitöö ja toidukaup, istikud ja seemned. Ehitajate küla, meistrite õu, õpitoad, muusika ja palju muud põnevat! Tule kogu perega!

www.evm.ee

Lasteleht

Ilmub homme Eesti Päevalehe vahel! ●●● EestiPäevaleht

- Laste põhjustatud varalise kahju eest vastutavad vanemad.
- Lapse eesnime saab muuta üldjuhul ühe korra.
- Ujumisega võiks algust teha juba beebieas.
- Laps üksinda õue?

Danske Bank
New Standards

19.-28.04.2013

Tsirkuse- ja laulutrikk!

27.04 kell 12 Merepaviljon

OMATSIRKUS ja ansambel

Piletid müügil Piletilevi müügikohtades ja internetis www.piletilevi.ee
Jazzkaare info 666 0030 ja piletid@jazzkaar.ee.

KAFO ERGO ●●● EestiPäevaleht www.jazzkaar.ee

SWING

KEVADISELT SWINGIV TANTSUÕHTU

L 27. aprill kl 21 Von Krahl

Laval:
G. Otsa nim Tallinna Muusikakooli ansamblid
Politsei- ja Piirivalveorkestri BIG BAND
Marilyn Kongo, Kristjan Ilumäe, Margus Jürisson & Swing Club
Tallinn Swing Dance Society tantsijad

Pilet 7€ müügil piletilevis ja tund enne algust kohapeal.

MAALEHE tomatiraamat

Ingrid Bender
76 lk, pk

Raamatust leiata juhised, kuidas kasvatada tomatit kasvuhooes, avamaal, aknalauul ja rõdul; milliseid kasvutingimusi tomat vajab; saate infot taimede ettekasvatamise, istutamise ja hooldamise kohta ning lisaks leiate ka põhjalikud sordikirjeldused.

Tellimiseks helista telefonil 680 4443 või külasta meie kodulehte www.healugu.ee

Maalehe Raamat

Rent

- Üürin omanikult korteri Tallinnas, tel 5089052.

Müük

- Profi töötool Kinnarps. Uue hinnaga saad meilt sama tooli ja kogu kontori sisustuse. Kasutatud büroo ja profimööbel. Tähetorni 21-i Tallinn E-R 10-17 Apunek OÜ
- Müüa lõhutud märke ja kuivad küttepuid. Tel 509 2933.
- Õige aeg on tellida algavaks hooajaks mesindusinventari. Elektrilised meevurrid, kärje lahtikaanetusmasinad, meepumbad ja palju muud. www.mesinduspood.ee, info@mesinduspood.ee, Tel 5363 5082.

Nüüd kuulutuste tellimine veelgi lihtsam!

Telli kuulutus Eesti Päevalehte, Eesti Ekspressi ja Maalehte ühest kohast!

Vali rubriik, kirjuta tekst ja tasu internetipangas.

kuulutus.lehed.ee

Reakuulutus saab edastada ka e-postiga anni.koppel@lehed.ee ja kõikides Eesti Posti kontorites üle Eesti. Lisainfo telefonil 680 4506.

Eesti filmi laulud
2., 3. mail 19.00
Kärkla Kultuurikeskuses

Pál-tänava poisid
juunis-juulis 20.00

Kassa: 66 50 800
www.linnateater.ee

VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrekne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- **Konsultatsioon tasuta!**

VEO- ja KOLIMISTEENUS

AEG KAUBELDA!

Holmes & Meyers kutsub metsaomanikke läbi rääkima metsas planeeritavate raiete üle.

Ostame kasvava metsa raietükkide. Pakkuda võib lageraidest harvenduseni.

ERIPAKKUMINE! Pakume kasvava lepiku eest head hinda.

Lõhutud küttepuid müük, tellimine: tel 600 5323

HOLMES & MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine
tel 5553 3064, 5554 0620
e-post info@holmesmeyers.eu

ROIGASAIAD OÜ

www.roigasaiaid.ee

ROIGASAEDEDE valmistamine ja paigaldamine

tel 509 2933
info@roigasaiaid.ee

Laen

- Laen kinnisvara tagatisel. ASA&O LaenuGrupp. Tartu mnt 29 Tln. 648 6083 www.aolaenuud.ee. Tutvuve tingimustega, konsulteerige asjatundjatega.

Töö

- Vajatakse Norrasse ülddehitustöölisi. Tel 515 7377.

Teenus

- KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 24 h, h 1,09€/min
www.ennustus.ee

Meie kaastunne Sirje Jõesaarele

EMA

kaotuse puhul

Raabiku rahvatantsijad

Avaldame sügavat kaastunnet lähedastele kalli

TOOMAS LEET

surma puhul

Leiname oma esimest presidenti
BEST-Estonia Alumni

Dr **GALINA MOORAST**

Mälestame sügava austuse ja tänutundega väärt kolleegi ning avaldame siirast kaastunnet lähedastele

SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

Vabariigi Presidendi Kantsleil

mälestab leinas
Valgetähe teenetemärgi kavaleri

MARE TAAGEPERA

ja avaldab südamlikku kaastunnet lahkunu omastele

Jäame leinama kallist, alati mõttetavat ja innukat

MARE TAAGEPERA

Sa elad edasi oma algatustes ja ettevõtmistes!

Metsaülikooli pere

Mälestame kauaaegset kolleegi

NIKOLAI MAKARJEVIT

ning avaldame kaastunnet omastele

ASE-Betonelement töötajad

Jazz Pesulad avaldab sügavat kaastunnet kalli

ISA

kaotuse puhul
Joonas Jaanovitsile ja tema perele

Koera tuleb sobivas eas teiste liigikaaslastega tutvustada – muidu ei edene koos mängimine, vaid algab kaklus.

Fotod: Tiit Blaas

Kutsikas peab õppima võõrastega läbi saama enne oma neljandat elukuud

LemmikTiina Toomet
MTU Teie
Loomakliinikud

Koer, kes võõraid ei salli, on ilma jäänud olulisest suhtlemisõpetusest.

Kutsikat ei peaks kramplikult kodus hoidma.

Kaks koera kohtuvad tänaval. Mõlema omanikud on kole-dal kombel närvis, sest nad ei tea, kuidas nende lemmikloom käitub: kas kohtumine on sõbralik või lõppeb verise kahlusega?

Koeraomanik ei saa oma lemmikut lahti lasta, sest nad kindel, kas too tuleb kutsumise peale kõrvale või kaob nelja tuule poole.

Hoovikoer haugub kõigi ja kõige peale. Kogu aeg.

Perel lemmik, kes peaks päeval paar tundi üksi olema, ulub vahetpidamata ja südantlõhestavalt.

Siiani sõbralikult ja rahumeelselt käitunud koer hammustab ootamatult külla saabunud last.

Selliste näidetega võib lõputult jätkata.

Mis on selliste koertega juhtunud?

Midagi erilist ei ole juhtunud, need koerad on lihtsalt eluks ette valmistamata. Nad

on sotsialiseerimata ning pole võimelised elama tänapäeva keerulises ühiskonnas.

Kui kaks koera ei saa teineteisest tänaval rahulikult mööduda, on nende kasvatuse jäänud suur lünk: neid ei ole sobivas eas teiste koertega tutvustatud.

Tegeleda iga päev

Kui koeraomaniku hüüe kajab kurtidele kõrvadele, siis on tema ja ta koera vaheline side nõrk, selle arendamisega pole õigel ajal tegeletud.

Põhjusest haukuvat hoovikoera oleks pidanud väikesest peale õpetama möödujatesse rahulikult suhtuma ning haukuma vaid tõelise vajaduse korral. Ulgumaajavat üksindusahistust saab õigeaegse ja õige käitumisega ennetada ning leevendada. Koertele peab vastuvõtlikus vanuses tutvustama mitte ainult teisi koeri, vaid ka lapsi, veidralt kõndivaid inimesi, imelike kübaratega inimesi, kepi ja karkudega inimesi, rattu-

da ning leevendada. Koertele peab vastuvõtlikus vanuses tutvustama mitte ainult teisi koeri, vaid ka lapsi, veidralt kõndivaid inimesi, imelike kübaratega inimesi, kepi ja karkudega inimesi, rattu-

Iga uue tutvuse ja kogemusega peab koer saama positiivse emotsiooni.

reid ja suusatajaid, ühistransporti jne. Ilmselgelt pole kõiki eespool loetletud koeri sotsialiseeritud. Kuidas ja millal seda teha ning milline on vastuvõtlik iga?

Kutsika esimesed neli elukuud on sotsialiseerimise kõige tähtsam periood. Just siis

pannakse alus edaspidisele heale läbisaamisele ja korralikule koolitusele. Sel ajal tuleks koerale näidata võimalikult palju eri kohti ja harjutada teda eri hääletega (ühistransport, poodide iseavanevad ukseid, rahvamassid, pime mets, külalised kodus, teistel külas olemine, lainetav meri, teised koerad, lapsed jms).

Iga uue kogemusega peab koer saama positiivse emotsiooni. Selleks on tavaliselt maius, aga võib olla ka mäng, kiitus või paitamine. Sotsialiseerimisega peab tegelema iga päev.

Kahjuks on vanast ajast praeguseni juurdunud harjumus, et kutsikat peab kuni viimaste vaktsineerimisteni kramplikult oma kodus hoidma. Seetõttu

lastakse kõige parem sotsialiseerimisaeg mööda. Kui alustada alles pärast kogu vaktsineerimisprogrammi lõppemist, on kutsikas juba praktiliselt neljakuune ja tulemused pole enam nii head. Selleks, et alustada sot-

sialiseerimisega õigeaegselt, on mitmel pool alustanud tööd kutsikakoolid. Üks neist, Puppy Preschools® („kutsikate eelkoolid”), on tuntud loomapsühholoogi dr Kersti Sekseli loodud programm alla neljakuuste kutsikatele.

See on kontrollitud ja ohutu keskkond, mis on spetsiaalselt mõeldud kutsikatele vanuses 8–16 nädalat, et arendada nende sotsiaalseid oskusi, soodustada aktsepteeritud käitumist ja õpetada elementaarseid sõnalisi käsklusi.

Omanik õpib mõistma

Samal ajal on eesmärk uut kutsikat ka tema omanikule tutvustada – aidata tal kutsikat tundma õppida ja mõista, milline on koera normaalne käitumine ja kehakeel, et inimesel oleks oma koera suhtes realistlikud ootused. Õpetada omanikele, kuidas käitumisprobleeme ära hoida ning kuidas esimestest märkidest aru saada, et sellised probleemid hakkavad tekkima. Tugevdada omaniku ja koera vahelist sidet.

Kutsikakooli on oodatud terve pere, kaasa arvatud lapsed. Grupis ei ole kutsikaid rohkem kui kuus – nii on neid kõiki võimalik jälgida ning lihtsam nendega tegeleda. Võimalikult erinevad tõud, suurus ja välimus võimaldab kutsikal aru saada, et maailm ongi mit-

mekesine ja teiste koertega on vajalik ning võimalik normaalselt läbi saada. Kui teeksime eraldi klassid suurtele ja väikestele, tekitaksime oma neljalgsetes illusiooni, et maailm koosnebki ainult teatud koertest. ●

Loo autor on läbinud dr Kersti Sekseli Puppy Preschools® koolituse ja võib selle programmi järgi töötada.

Halb käitumine viib hukuni

Koerte käitumisprobleeme kohtab üha rohkem ja rohkem. Peamine alla aastaste koerte surma põhjus ei ole õnnetused ega haigused, vaid eutanaasia käitumishäirete pärast. Paljutki saaks õigeaegse sotsialiseerimise ja koolitusega ära hoida.

Kutsikate eelkooliprogramm aitab kasvatada koera...

- keda on tore omada,
- kes sobitub ühiskonda,
- kes võiks olla ka su naabri koer,
- kes saab hakkama teiste koertega,
- kes saab hakkama kaasaegse elu stressiga,
- kelle omanik on informeeritud vastutustundliku koeraomaniku kohustustest ja kes neid ka täidab.

Kutsikate eelkooli eesmärgid

- Koolitada omanikust sotsiaalselt vastutustundlik loomaomanik.
- Selgitada, milline on koera normaalne ja ebanormaalne käitumine.
- Õpetada humaanseid koolitusmeetodeid kutsika treenimiseks.
- Võimaldada kutsikate sotsialiseerumist ohutus ja kontrollitud keskkonnas.
- Harjutada kutsikaid võõraste inimeste hella kohtlemisega.
- Õpetada kutsikale häid kombeid.
- Lahendada probleemseid teemasid nagu näiteks puhtusepidamine, hammustamine, hüppamine, närimine.
- Innustada treeninguid jätkama.

Peegeldus

Eesti Päevaleht tutvustab selles rubriigis lugejatele huvitavate inimeste tööruume.

Flo Kasearu majamuuseum

Üleeile avas Köler Prize'iga tunnustatud kunstnik Flo Kasearu Pelgulinnas oma majamuuseumi. Kasearu pere ja üürnike kodumaja iga nurk on kahe nädala jooksul kunsti teenistuses, sest „milleks maksta galeriüüri, kui mul on endal maja”. Seekord mängitakse ja paaritatakse mõisteid „kodu” ja „muuseum”.

Tekst: Mari Peegel, fotod: Priit Simson

Kasearu elab päranduseks saadud kahekorruselise šokolaadpruuni puitmaja teisel korrusel koos kunstnikust kaasa Tõnu Narro ja pisipojaga. Ka nemad on nüüd mõneks ajaks eksponaadid, sest muuseumikülastuse kulminatsioon on kohtumine kunstniku endaga.

MUSEUM ARVUDES

Kella

14–20

on avatud Flo Kasearu majamuuseum.

6

keeles on kirjutatud majamuuseumi kataloog.

17

teost on peitunud aadressile Pebre 8.

28

-aastaseks sai Flo Kasearu näituse avamise päeval.

1

suur liumägi viib teiselt korrusel esimesele.

KUHU MINNA

- Pebre 8, Tallinn
- Avatud K–P

Kasearu kipspea, taustal tsunami

Installatsioon „Horror Vacui”. Hirm üksinduse ees paneb tootma kodusoojust ja hubasust.

Selles majanurgas elab koduloomana hiir.

Museumi kohvikus saab osta võtmehoidjaid. Neil on kujutatud fotos seeriast „Väljakasvanud”, kus kodutud kannavad peas majakujulist unistust.

Selles toas jookseb ekraanil Kasearu videoteos „Estonian Dream” (2011).